

Sant Romero d'Amèrica

**EL VATICÀ
RECONeix QUE EL
SEU ASSASSINAT
VA SER «PER ODI
A LA FE»**

**MONS. VINCENZO
PAGLIA**

«El martiri de
Romero va
esdevenir
memòria d'altres
víctimes de la
violència»

**MONS. GREGORIO
ROSA CHÁVEZ**

«Va fer el que faria
Jesús, el Bon
Pastor, que va
acabar donant
la vida pel seu
poble»

XAVIER ALEGRE

«Es comença
a fer justícia
als nombrosos
màrtirs del
Salvador»

P 5 i 7

Agustí Codinach

Aquesta és la relíquia d'Oscar Romero que es podrà venerar a la parròquia de Santa Anna de Barcelona. Es tracta d'una pàl·lia en què va quedar impregnada la sang de l'arquebisbe assassinat. Mons. Enric Planas, que ha treballat durant molts anys com a expert de comunicació al Vaticà, ha cedit la relíquia perquè tota la diòcesi de Barcelona pugui venerar-la. La parròquia de Santa Anna també ha encarregat una estàtua de fang de Romero.

COMPROMESOS
AMB L'EDUCACIÓ DE QUALITAT
PER A TOTHOM

 TRIA ESCOLA CRISTIANA
www.triaescolacristiana.cat
95 302 70 12

 Escola Cristiana
de Catalunya

VICTÒRIA MOLINS, doctora «honoris causa» per la URL

P 25

Tria Escola Cristiana

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya, que aplega 402 escoles de tota la geografia catalana, impulsa per segon any consecutiu la campanya Tria Escola Cristiana. L'escola cristiana, «des de la bona nova de Jesús, ofereix camins de creixement integral», explica el jesuïta P. Enric Puig, secretari general de l'esmentada Fundació.

P 16

Sumari

- 2 Una nova assignatura troncal a l'escola
- 3 Entrevista al patriarca ortodox Teodor II
- 9 El missioner Dario Balula parla de la pobresa
- 21 50 anys a Catalunya dels Missioners Espiritans
- 27 Gran exposició d'obres d'art sacre a Madrid

Editorial

Una nova assignatura troncal

Ho va anunciar el president de la Generalitat Artur Mas: des de primer d'Educació Primària hi haurà una assignatura troncal anomenada «Valors cívics i socials», entenent que la cultura inclou també el vessant religiós i que el component religiós «no es pot aïllar» de la formació de les noves generacions «perquè formen part de l'ambient cultural del país». En la implementació d'aquesta matèria hi haurà un salt qualitatiu: ja no serà simplement una assignatura optativa, o alternativa a la religió, sinó troncal i, per tant, obligatòria per a tots els centres.

L'anunci el va fer al saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat en la recepció celebrada el dia 3 de febrer passat en el marc de la setmana sobre Harmonia Interconfessional, promoguda per Nacions Unides. Hi eren presents els representants de les principals religions i confessions a Catalunya, així com institucions i persones que afavoreixen el diàleg interreligiós, tot en un clima de joia i de fraternitat. Cal esperar que els que redactin el programa i els manuals d'aquesta assignatura i els que l'imparteixin siguin veritablement experts en valors cívics i socials. I cal reconèixer també l'important paper que han fet i que fan la majoria de professors de Religió en el marc de l'ensenyament públic. No es tracta solament de la catequesi o de la transmissió de la vivència

de la fe que és pròpia de cada comunitat creient, sinó d'explicar a tothom de manera sistemàtica, rigorosa i el més objectiva possible, com les religions, especialment entre nosaltres el cristianisme, han ajudat a modelar l'ètica i la cultura, més enllà de les creences de cadascú.

Des d'aquest editorial ens hem referit sovint a la necessitat d'una autèntica convivència interreligiosa. Arran dels atemptats terroristes de París i de la persecució religiosa en molts països (CC 18/01/2015) ens preguntàvem com eduquem les noves generacions en el respecte a la llibertat religiosa i lamentàvem el fet que en una societat que molts anomenen «del coneixement» hi hagi un desconeixement tan flagrant de les altres tradicions religioses i àdhuc de la pròpia. I més recentment (CC 25 /01/2015) ens referíem a l'«imprescindible diàleg de religions», pel qual evidentment, és necessària una formació sòlida.

Cal celebrar aquest anunci fet per la màxima autoritat civil del país. Sembla evident que ha estat possible gràcies al treball de la Direcció General d'Afers Religiosos, encapçalada actualment per Enric Vendrell i també d'institucions com les delegacions diocesanes de diàleg interreligiós, el GTER (Grup de Treball Estable de les Religions) o l'Associació Unesco que publica la revista *Dialogal*.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

Amb els creients de l'islam

En diverses converses personals amb creients de l'islam m'he adonat de la importància que té el diàleg en la distància curta. És la possibilitat de compartir aquells punts en comú que ens obren el cor a Déu i ens donen possibilitat de treballar junts. El papa Francesc, en un recent discurs al Pontifici Institut d'Estudis Àrabs i Islàmics, ha posat com a essencial l'exercici de l'escolta, no sols com a condició necessària, sinó com a deure pedagògic per ser capaços de reconèixer els valors dels altres, de comprendre les inquietuds que hi ha a l'arrel dels seus reclams, i de treure a la llum les conviccions comunes.

Tot això ens porta a ser clars i sincers. Al mateix temps que ens diu als cristians que hem d'acollir amb afecte i respecte els immigrants de l'islam que arriben als nostres països, i de la mateixa manera que esperem i demanem ser acollits i respectats als països de tradició islàmica, fa aquesta crida: «Prego, imploro humilment a aquests països que donin llibertat als cristians per poder celebrar el seu culte i viure la seva fe, tenint en compte la llibertat que els creients de l'islam gaudeixen als països occidentals! Enfront d'episodis de fonamentalisme violent que ens inquieten, l'afecte envers els veritables creients de l'islam ha de portar-nos a evitar odioses generalitzacions, perquè el veritable islam i una adequada interpretació de l'Alcorà s'oposen a tota violència» (EG 253).

Tanmateix, per al diàleg és essencial l'adequada formació dels interlocutors ben radicats en la pròpia identitat, la qual cosa fa possible que es puguin compartir aquells valors que conformen un autèntic comportament, s'orienten al bé comú i a viure en pau. Per això, ens demana que evitem un sincretisme conciliador que diu sí a tot per evitar problemes; seria —diu el papa Francesc— «una manera d'enganyar l'altre i negar-li el bé que hom ha rebut com a do per compartir generosament» (EG 251). La resposta la tenim cadascú, amb paraules, actituds i fets.

L'efemèride de la setmana

Dia 18 de febrer del 1150: en aquesta data el comte Ramon Berenguer IV i l'abat Sanç funden el monestir de Santa Maria de Poblet.

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patrícia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Xavier Alegre, Òscar Bardají, Pilarín Bayés, Javier Bometón, Lucía Caram, Manuel Claret, Agustí Codinach, Joan Guiteras, Andreu Ibarz, Joan E. Jarque, Dani Majà, Josep Masabeu, Josep M. Massana, Joan A. Mateo, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Gríselda Oliver, Joan Pallarès-Personat, F. Xavier Parés, Joan Piñol, Josep O. Pujol, Quique,

Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Serra, Sebastià Taltavull, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat

(Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat

www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra.

C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT

FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de l'APPEC

Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 135 €

Gibraltar i Portugal: 135,01 €

Resta d'Europa: 213,25 €

Amèrica i Àfrica: 250,01 €

Àsia i Oceania: 325,05 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

«Hi ha una conspiració en marxa per expulsar els cristians del Pròxim Orient»

Teodor II, patriarca de l'Església ortodoxa copta

Javier Molina
El Caire

Primera hora del matí i Teodor II obre les portes de la seva residència papal a *Catalunya Cristiana*. Amb 62 anys aquest home de llarga barba dirigeix la minoria cristiana més vibrant del Pròxim Orient. Uns vuit milions de fidels—al voltant del 10% de la població egípcia—, per als quals Teodor és alhora guia espiritual i líder polític. El juliol del 2013 va rubricar el cop d'Estat que va desplaçar del poder l'islamista Mohamed Mursi i des de llavors s'ha convertit en un dels principals detractors dels Germans Musulmans. Nascut el novembre del 1952 al delta del Nil, va estudiar Farmàcia a la Universitat d'Alexandria i, després d'uns anys com a empleat en una farmacèutica estatal, va abraçar la vida monacal a Wadi al-Natrun, un oasi enmig del desert. Va ser ordenat sacerdot el 1989 i, com mana la tradició, la mà innocent d'un nen amb els ulls embenats el va escollir patriarca de l'Església ortodoxa copta el novembre del 2012. Des que va ser designat no ha restat aliè a l'agitació política que ha viscut el país més poblat del món àrab.

El preocupa la situació dels cristians al Pròxim Orient?

Estic molt alarmat pel que passa a la regió després de la mal anomenada «primavera àrab». Em produeixen molta tristesa els esdeveniments a Síria, l'Iraq, el Iemen o Líbia, encara que a cada país la conjuntura és diferent.

No l'entusiasmen les revoltes que van esclatar el 2011 tot al llarg del món àrab...

És que allò en cap cas va ser una primavera. La primavera és una estació bonica, amb flors, verdor i cant dels ocells. Un temps de pau i d'amor. El que hem vist durant aquests tres darrers anys no és primavera, és tardor.

L'autodenominat Estat Islàmic (EI) ha forçat centenars de milers de cristians a abandonar casa seva a Síria i l'Iraq. Què s'amaga rere els jihadistes?

No sóc un home de política però crec que alguns països occidentals intenten executar un pla tramut per fer bocins el Pròxim Orient en nacions més petites i febles amb l'objectiu últim de protegir Israel. A l'Iraq o Líbia s'està aplicant la mateixa estratègia que ja hem observat al Sudan. Grups violents com l'EI són una invenció d'Occident. [Amb el finançament de països de la zona com Aràbia Saudita?] Potser sí, però no ho sé del cert.

El que és cert és que la minoria cristiana va desapareixent del mapa d'aquesta regió...

Hi ha una conspiració en marxa per expulsar-nos. La presència cristiana al Pròxim Orient és molt remota. Tenim llocs de culte i monestirs antiquíssims. La bellesa d'aquesta zona del món

Teodor II, a la seva residència papal.

rau en el fet que el seu retrat inclou musulmans, cristians i jueus. Aquesta imatge està canviant i l'èxode cristià pot resultar molt perillós per a l'estabilitat regional. Si ens esborren, només quedaran musulmans i jueus. Uns i altres són incapaços d'acceptar-se. Si això passa, serà el començament d'una nova guerra mundial.

S'imagina l'estampa d'un món àrab sense cristians?

Sincerament, no. Aquesta regió és el bressol del cristianisme. El Pròxim Orient és un jardí divers. L'emigració per voluntat pròpia ha de ser respectada però no es pot tolerar l'exili forçós que té lloc a Síria i l'Iraq.

La comunitat internacional està ajudant a aturar l'èxode?

Ha de fer més esforços perquè els cristians es quedin als seus llocs d'origen. Occident hauria de treballar per aturar la violència augmentant la pressió sobre els grups terroristes; ajudar l'economia dels països afectats; donant suport al procés educatiu en aquestes nacions i promoure el diàleg

i política. En fer-ho, arruïnen la religió i la política.

Quines creu que són les arrels del terrorisme islàmic?

La raó principal és l'educació. Sovint s'han inculcat idees estranyes i radicals extretes de llibres molt antics. L'ensenyament religiós és clau per evitar que es malinterpreti la veritable essència de l'islam i de l'Alcorà. S'ha d'exigir una separació completa entre totes dues. A partir d'aquesta màxima s'hauria de construir una nova mentalitat que sigui ensenyada a les escoles.

Milers de combatents de l'EI procedeixen de països occidentals. Com es pot aturar aquest flux?

Aquests joves són reclutats a través de les noves tecnologies. Hauria d'augmentar el control sobre internet. Les sobredosis de llibertat són perjudicials.

No creu que musulmans i cristians s'haurien de conèixer millor?

És cert. Hauríem de millorar el coneixement que tenim de l'altre però aquest esforç hauria de ser més gran per part dels musulmans. Som els cristians els qui estem patint els islamistes.

Parlem, si li sembla, d'Egipte. Estan millor avui els coptes que durant els règims de Hosni Mubarak i l'islamista Mohamed Mursi?

Sí. Mubarak va governar gairebé tres dècades de pau. Sota Mursi, en canvi, la societat egípcia va estar en ebullició. La població va rebutjar un règim religiós. En qualsevol cas, el règim de Mursi i els darrers anys de Mubarak al poder, quan van germinar els casos de corrupció, són èpoques fosques. Però ara comptem amb una constitució nova, un president nou i una nova visió de futur. En dos o tres anys Egipte canviarà a millor.

Mubarak va ser absolt al novembre pel tribunal que investigava la seva complicitat en la mort de centenars de manifestants durant l'aixecament popular del 2011. És partidari de deixar-lo en llibertat?

Si es té en compte l'edat que té i les accions bones que va fer durant el seu mandat, estic a favor que sigui posat en llibertat després d'haver passat quatre anys a la presó.

Vostè ha costat al l'excipit Al-Sisi fins i tot des d'abans que fos candidat a president. Mig any després d'arribar a palau, està content del seu govern?

Sí. Treballa de valent i té un bon projecte per a aquest país. Està intentant revifar l'economia i a més compta amb l'ajuda de nacions amigues. [Necessita Egipte algú com ell, de mà dura?] Sí. Egipte es va afeblir durant l'últim lustre de Mubarak i el breu mandat de Mursi.

Disciplina i control ferri són compatibles amb la democràcia?

Sí. Hem de construir una democrà-

«L'èxode cristià pot resultar molt perillós per a l'estabilitat regional»

pacífic entre les parts implicades.

I les institucions i els líders musulmans, fan prou per derrotar l'EI?

Els cal més coordinació i treball. Els dirigents polítics, religiosos, culturals i educatius han d'arribar a la unitat i salvar l'Iraq de la destrucció i el terrorisme.

Però el discurs de l'odi d'uns cap als altres continua guanyant adeptes...

La majoria dels musulmans són moderats i apliquen els principis de l'islam correctament. El problema sorgeix quan alguns barregen religió

cia, no des del cim de la piràmide sinó des dels esglaons més baixos. S'ha d'impulsar la democràcia des de les aules en petites dosis que es vagin incrementant gradualment. És possible que triguem encara 20 anys a assolir una democràcia plena.

Aquest darrer any milers de persones han mort i diverses desenes de milers han estat empresonades. El preocupa el respecte als drets humans a Egipte?

En primer lloc, els drets humans no només s'apliquen als homes de la policia sinó a tots els ciutadans. I s'han de construir a través de l'educació, la premsa o la cultura. No podem parlar només dels drets humans de tres o quatre persones a la presó.

Des de fa dècades els seus fidels són víctimes de brots sectaris, cada vegada més freqüents. Organitzacions com ara Amnistia Internacional denuncien la inacció policial a l'hora d'emparar-los...

És veritat que cada cert temps sorgeixen problemes de convivència però són escasses les ocasions en què la policia no fa la seva feina.

La minoria copta també pateix discriminació en l'accés i la promoció dins de l'administració pública i en la construcció i renovació d'esglésies...

Són afers en què estem millorant. Per exemple, van ser moltes les traves per aixecar esglésies noves durant els darrers anys. Ara estem discutint amb el govern una nova legislació que elimini aquests entrebancs.

Els Germans Musulmans han estat declarats «organització terrorista». Hi ha lloc per a ells en la vida pública egípcia?

Quan aturin la violència, deixin d'atacar la societat egípcia i demanin perdó pel mal que han fet, hi tindran un lloc. [I l'islam polític, ha de ser permès?] Joc crec que sí, però és difícil per acceptar aquestes condicions. La resposta a la seva pregunta es troba quan es repassen les seves nou dècades d'història.

Estaria disposat a parlar amb els líders de la Germandat?

No. No oblidin que van atacar un centenar d'esglésies i llocs cristians el 14 d'agost del 2013. Van cremar i destruir els nostres temples. Quan tota la societat egípcia accepti les seves disculpes, nosaltres també ho farem. [Per quan la reconciliació?] Això depèn de la voluntat popular. Si vol saber la meua opinió, crec que encara és una possibilitat llunyana.

El 9 d'octubre del 2011 l'exèrcit va convertir una manifestació cristiana en un bany de sang. 28 dels seus fidels van morir. Què recorda

Èxode de cristians a l'Iraq.

de la massacre de Maspero?

Maspero va tenir lloc durant el règim de Tantawi [Hussein Tantawi, aleshores comandant en cap de les forces armades i màxim responsable de tutelar la fallida transició egípcia]. No és savi parlar-ne ara que hi ha noves autoritats. Hem de buscar els nostres drets. [Qui en va ser el responsable? No hi ha dubte que van ser tancs els que es van llançar sobre la multitud i la van esclafar] No sé exactament qui són els responsables de Maspero. Va succeir abans que jo fos nomenat papa. Volem buscar la veritat però en el moment adequat.

Un altre dels episodis negres de la transició va ser l'assalt a la catedral del Caire...

El 7 d'abril del 2013. Va ser la primera vegada que la seu de l'Església ortodoxa copta va ser atacada. Va ser culpa del règim de Mursi. [Un dels responsables de la manca de seguretat és l'aleshores ministre de l'Interior, Mohamed Ibrahim. Continua en el càrrec] No crec que sigui responsable personalment de l'atac però potser sí alguns dels seus assessors. Ibrahim és un bon ministre pels temps que corren.

El 2012, en una de les seves primeres entrevistes com a patriarca copte, va declarar: «El Papa no té temps per treballar en política. El seu paper és espiritual.» Però

«L'ensenyament religiós és clau per evitar que es malinterpreti la veritable essència de l'islam i l'Alcorà»

«Amb Francesc vam parlar de fomentar el diàleg entre l'Església copta i la catòlica»

vostè ha entrat de ple en l'arena política. Per què el canvi?

No ha canviat res. La funció de qualsevol Església és primer espiritual i després social. Hem de participar com a ciutadans en la vida social. Quan animo els cristians perquè participin en les eleccions compleixo el meu deure com a ciutadà. Si demanés el vot per a candidats concrets faria política. Faig la primera cosa, no la segona. [I quan insta a fer costat a Al-Sisi?] Ho faig des de la meua condició de ciutadà. El 2013 tots els egipcis van sortir al carrer. El meu càrrec m'impedeix baixar al carrer. Era la meua manera d'estar amb ells.

Els seus fidels més joves, que van participar en les revoltes contra Mubarak, li recriminen

precisament la seva tasca política, que ha posat l'Església copta en la primera línia de batalla...

Aquests joves no entenen bé el que passa. És cert que hi ha diferències generacionals entre els coptes però estem en diàleg continu amb la nostra gent. Sóc un líder espiritual, mai un polític.

Permeti'm preguntar-li pel papa Francesc. Fa un any i mig es va reunir amb ell a Roma en una trobada històrica entre les esglésies Occidental i Oriental. Quina impressió conserva de Bergoglio?

És un home ple d'esperit de Déu. Va ser una cita meravellosa. Vam prometre pregar per les nostres respectives Esglésies i vam parlar de fomentar el diàleg entre l'Església copta i la catòlica. [S'aconseguirà mai la unió de les Esglésies?] Si bastim un clima de comprensió mútua a tots els nivells i des de baix, és possible que en algun moment arribem a la unitat.

Diu el papa Francesc que l'Església ha de «donar més valor a la presència de les dones»...

La dona és la meitat de la societat. En el nostre cas, les dones participen activament en la nostra vida religiosa i sovint ens representen en conferències internacionals. [Podran llavors exercir algun dia el sacerdoci?] No, mai. No acceptarem un canvi de la tradició. Tots els deixebles de Jesús eren homes.

El Vaticà reconeix el martiri de Mons. Romero

Es constata que l'assassinat es va produir «per odi a la fe»

Agències

Ciutat del Vaticà

El papa Francesc ha autoritzat a la Pontifícia Congregació per a les Causes dels Sants promulgar el decret relatiu al martiri del servent de Déu Oscar Arnulfo Romero, arquebisbe de San Salvador, reconeixent que l'assassinat, produït el 24 de març del 1980, va ser per odi a la fe. També s'ha reconegut el martiri dels servents de Déu Michele Tomaszek i Sbigneo Strzalkowski, sacerdots de l'Orde dels Frares Menors Conventuals, i del sacerdot diocesà Alessandro Dordi, assassinats per odi a la fe el 9 i el 25 d'agost del 1991 a Pariacoto i a Rinconada, al Perú. Igualment, la Congregació per a les Causes dels Sants ha reconegut les virtuts heroiques del servent de Déu Juan Cuenca, arxiprest degà de Bisacquino, mort el 12 d'agost del 1941.

Prop de la beatificació

El reconeixement del martiri exigeix de la prova del miracle obrat per intercessió del venerable en qüestió. Amb l'aprovació que l'assassinat de Mons. Romero va ser «per odi a la fe», l'arquebisbe salvadorenc podria ser beatificat en poc temps.

L'arquebisbe Vincenzo Paglia, president del Pontifici Consell per a la Família i postulator de la causa de beatificació de monsenyor Oscar Arnulfo Romero, va oferir una conferència de premsa en què va aportar alguns detalls sobre la beatificació de l'arquebisbe de San Salvador i va explicar detalls de la seva vida i del procés seguit fins a proclamar-ne el martiri.

El postulator va assegurar que la cerimònia de beatificació serà a San Salvador d'aquí a menys d'un any, potser «d'aquí a uns pocs mesos». El prelat va tenir paraules de gratitud amb Benet XVI, que segons va revelar, va seguir la causa des del començament i va decidir desbloquejar-la.

Mons. Paglia també va comentar que el martiri de Romero va ser definit per unanimitat de parers a la comissió de cardenals i a la comissió de teòlegs. «El martiri de Romero dona sentit i força a moltes famílies del Salvador que havien perdut familiars i amics durant la guerra civil. La seva memòria es va convertir a l'acte en el record d'altres víctimes, tal vegada menys conegudes, de la violència», va assegurar el bisbe.

El postulator va reconèixer que el procés va tenir moltes dificultats, particularment per l'oposició al pensament i a l'acció pastoral de l'arquebisbe, com per l'apropiació reduïda que durant anys en van fer sectors diversos. «Romero passa a ser una cosa així com el primer de la llarga llista de nous màrtirs contemporanis», va dir Mons. Paglia. «El món ha canviat molt des d'aquell llunyà 1980, però el pastor d'un petit país d'Amèrica Central parla més fort. No deixa de ser significatiu que la beatificació tingui lloc mentre a la càtedra de Pere hi

ha, per primera vegada a la història, un Papa llatinoamericà que vol una Església pobra per als pobres. Hi ha una coincidència providencial», va considerar el prelat.

Romero pastor

Segons el postulator, Mons. Romero creia en la seva funció com a arquebisbe i se sentia responsable de la població, especialment dels més pobres. Per això es va fer càrrec del dolor i de la violència, tot denunciant les causes que enfrontaven la nació i que es coneixien a través de la seva predicació dominical, seguida a través de la ràdio per tota la nació. Va defensar el clergat perseguit, els pobres i els drets humans. Romero va passar a ser clarament el defensor dels pobres davant de la brutal repressió.

Romero va resistir i va accedir a donar la vida per defensar el seu poble, va dir Paglia.

Mons. Paglia va recordar que l'arquebisbe va ser assassinat a l'altar, mentre celebrava missa en un hospital de la capital: «En ell es volia atacar l'Església que naixia del Concili Vaticà II. La seva mort va ser causada per motius no només simplement polítics, sinó per odi a una fe amassada amb la caritat, que no callava davant de les injustícies que implacablement i cruelment s'abatien sobre els pobres i els seus defensors. L'assassinat a l'altar tenia un simbolisme que sonava com una terrible advertència a qualsevol que volgués seguir per aquest camí.» L'arquebisbe va sostenir que Joan Pau II va tenir una mala impressió de Romero al començament, però després va reconsiderar les circumstàncies i va decidir

visitar-ne la tomba al Salvador.

Romero va comprendre que per ser el pastor de tothom havia de començar pels pobres. Posar els pobres al centre de les preocupacions pastorals de l'Església. Romero era un pastor que volia el bé comú de tothom, però partint dels pobres. No va parar mai de buscar el camí per pacificar el seu país.

Mons. Paglia també va esmentar que va ser un bisbe fidel al magisteri. Moltes vegades s'ha dit que Romero estava subjugat per la Teologia de l'Alliberament i va recordar que, en una entrevista, se li va consultar si estava d'acord amb la Teologia de l'Alliberament, i va respondre: «Sí, per descomptat. Però hi ha dues teologies de l'alliberament. Una és la que veu l'alliberament només com un alliberament material. L'altra és la de Pau VI. Jo estic amb Pau VI.»

Alegria a l'Església del Salvador

R.M.J.

«Ens omple de goig perquè creiem que aquesta és una victòria de la fe.» Així va rebre la notícia del reconeixement del martiri de Romero, el postulator de la causa de beatificació al Salvador, Mons. Rafael Urrutia. També el bisbe auxiliar de San Salvador, Mons. Gregorio Rosa Chávez, deia: «Estem contents perquè Romero ja ha estat admès per l'Església com a màrtir.»

Per a Mons. Rosa Chávez, l'Església ha estat massa lenta en la investigació sobre la santedat d'Oscar Romero, que va començar el 1990: «Són 25 anys de camí. L'Església ha examinat cada paraula i cada acció de Romero i ha conclòs que el que aquest home va fer va

ser el que faria Jesús, el Bon Pastor, que va acabar donant la vida pel seu poble. Això és una cosa meravellosa, perquè va ser unànime l'opinió que van donar els teòlegs i que ara el Papa firma amb molt de goig aquest decret que fa callar tantes veus dels qui calumniaven Romero, que van mentir, que van enganyar perquè segurament van estar enganyats.»

Segons Mon. Urrutia, «Mons. Romero, a partir de l'Evangeli, va viure per a aquest poble seu». Per això, es mostra convençut que «la paraula de Mons. Romero té actualitat en aquest temps i avui jo dic: de nou, avui Déu passa pel Salvador amb la beatificació de Mons. Romero. És una victòria de la fe, una victòria de la paraula predicada per Mons. Ro-

mero, una paraula que ens convida a la conversió, a la reconciliació».

També el bisbe auxiliar de San Salvador opina que «Romero pot ser aquesta llum que ens guii perquè somiem un país més tranquil on regni la vida i no la mort. Per això veiem en ell una esperança per al moment crític que viu la pàtria». Per a Mons. Urrutia, Mons. Romero significa «una vida nova per al Salvador. Ens convida a la reconciliació, a la pau, a la fraternitat».

L'Església catòlica al Salvador, a iniciativa de la Conferència Episcopal, va començar el 2014 a viure un temps pastoral anomenat «Trienni sobre Monsenyor Romero», que s'estendrà fins al 2017, quan es commemorarà el centenari del naixement del prelat.

Pelegrinatges 2015

Del 2 al 5 de març

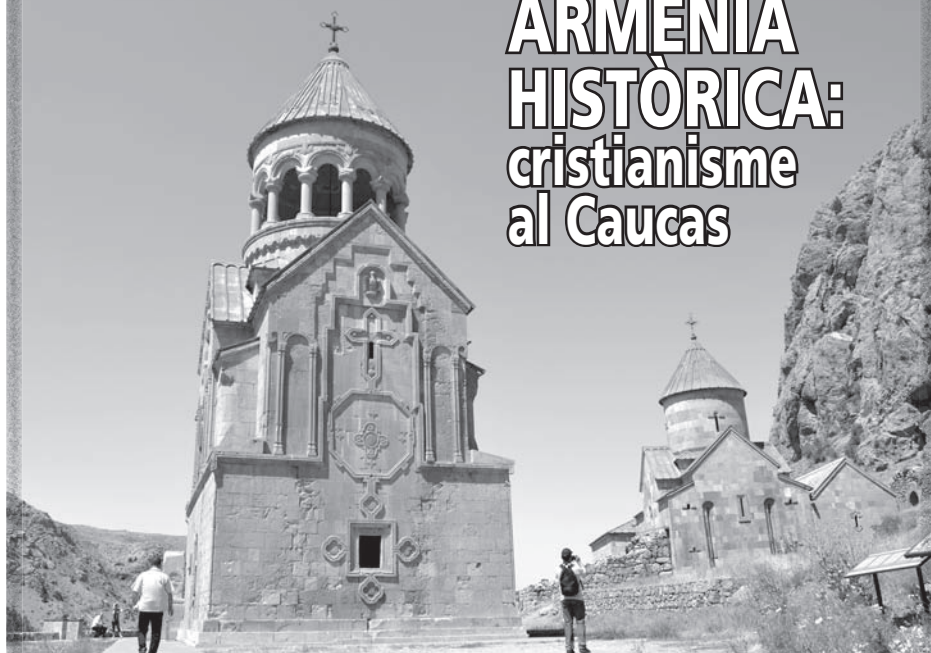

ROMA i ASSÍS

**Assistirem a l'audiència
del PAPA FRANCESC**

**I visitarem els santuaris d'Assís,
Santa Rita de Cascia i Greccio**

**ARMÈNIA
HISTÒRICA:
cristianisme
al Caucas**

Del 3 al 16 d'agost

**Viatge a la descoberta dels antics i actuals llocs
sants armenis en un recorregut únic per tres
països: Geòrgia, Armènia, i el NE de Turquia.
Arribarem, entre d'altres llocs,
fins a la bíblica muntanya Ararat.**

MARÇ / Marroc monumental

MARÇ / ABRIL / 31 - 7 Setmana Santa / **Pelegrinatge a
Santiago de Compostel·la i Fàtima**

ABRIL / 7 - 13 Grècia: Ruta de sant Pau

ABRIL / 13 - 20 Rússia Imperial:
Moscou i Sant Petesburg

MAIG / Uzbekistan: La ruta de la seda

MAIG / Roma: Secrets del Vaticà

JUNY / 15 - 22 **Pelegrinatge a Terra Santa**

JUNY / 15 - 19 Nord d'Itàlia: Ruta de Joan XXIII

JULIOL / Canadà: Costa del Pacífic

JULIOL / 6 - 10 Castella: Ruta de santa Teresa d'Àvila

AGOST / Etiòpia: Ètnies, cristians i tribus del sud

AGOST / Terra Santa i Petra

SETEMBRE / Indoxina: Vietnam i temples d'Ankgor

OCTUBRE / Turquia: Ruta de sant Pau

OCTUBRE / Japó: Gran imperi d'Orient

NOVEMBRE / Pèrsia: Ruta bíblica

DESEMBRE / Llums de Nadal a Nova York

DESEMBRE / **Pelegrinatge a Terra Santa**

Una relíquia a veneració de tota la diòcesi

El sacerdot Enric Planas fa donació a la parròquia de Santa Anna de Barcelona d'una tela impregnada de la sang del màrtir

Mons. Enric Planas mostra la relíquia.

Carme Munté
 Barcelona

El 24 de març de l'any 1980 Oscar Arnulfo Romero, arquebisbe de San Salvador, celebrava l'Eucaristia quan va ser assassinat pels Esquadrons de la Mort. La tela amb què cobria el calze va quedar impregnada de la seva sang i va esdevenir així relíquia del seu martiri.

Durant una trentena d'anys aquesta peça, coneguda com a pàl·lia, ha acompanyat sempre Mons. Enric Planas, sacerdot català, tant en la seva llarga etapa a Roma com ara a Barcelona. Coincidint amb el fet que el papa Francesc ha declarat màrtir Mons. Oscar Romero, Mons. Enric Planas ha decidit fer-ne donació a la parròquia de Santa Anna de Barcelona, per tal que tota la diòcesi de Barcelona pugui venerar-la.

«El bisbe auxiliar d'Oscar Romero, Gregorio Rosa Chávez, va fer donació d'aquesta relíquia a Roberto Joaquín Ramos, bisbe castrense, que també va resultar assassinat. Finalment, Mons. Gregorio Rosa me la va donar a mi juntament amb una carta que l'autentifica», explica el qui ha estat entre altres càrrecs director de la Filmoteca Vaticana. «Per tant», prossegueix, «aquesta relíquia ha pertangut a dos bisbes màrtirs». Mons. Enric Planas era membre del Consell Pontifici de les Comunicacions Socials de Roma quan va conèixer personalment Oscar Romero, que aleshores portava la comunicació social del Salvador. «Era una persona molt cordial, molt oberta», recorda Mons. Planas.

Celebració a Santa Anna

Coincidint amb el 35è aniversari de l'assassinat d'Oscar Romero, la par-

ròquia de Santa Anna de Barcelona vol commemorar l'efemèride amb una eucaristia concelebrada a les 20h. S'exposarà la relíquia, que juntament amb una escultura, se situaran a la capella de la Mare de Déu de Montserrat d'aquesta centrada parròquia. «És una

Sant Romero d'Amèrica

Xavier Alegre
 Jesuïta

El Papa ha aprovat la beatificació de Mons. Oscar A. Romero, declarant-lo *autèntic màrtir*, perquè fou assassinat «per odi a la fe». És una bona notícia per a tota l'Església (dóna suport a l'opció pels pobres, consagrada eclesialment a Medellín) i per al Salvador. I fa justícia a una figura, denigrada pels sectors eclesials conservadors i per la ultradreta del seu país, causant del seu assassinat, que fins ara n'havia impedit la canonització, però que és estimada per molts. Profundament pietós, de tarannà conservador, experimentà una conversió radical en la manera de comprendre l'Evangeli, quan la ultradreta del seu país assassinà el seu amic, el jesuïta Rutilio Grande, que s'havia distingit per l'opció pels pobres, la denúncia de la injustícia i la formació dels líders camperols. Des d'aquell moment, Romero canvià els accents de la seva acció pastoral. Va prendre consciència de l'opressió que patien les majories empobrides per part de les minories que tenien el poder econòmic, polític i militar.

Convençut que això anava en contra dels valors de l'Evangeli, i del que fou la vida de Jesús, que el portà a la creu, es convertí en una veu profètica, que denunciava les terribles injustícies que patien els empobrits del seu país. Les seves llargues homilies dominicals, emeses per ràdio, en les quals denunciava les injustícies comeses durant la setmana, il·luminant la vida des de l'Evangeli, el van convertir en «la veu dels qui no tenen veu».

Tot i rebre moltes crítiques i amenaces, va seguir denunciant les injustícies. I va anunciar que, si el mataven, ressuscitaria en el poble del Salvador. I així va ser, car des del seu martiri segueix viu en la memòria del poble, que ja l'ha canonitzat com a «sant Romero d'Amèrica» (Casaldàliga). Serà el primer sant canonitzat del Salvador. En ell es declara com a modelica una forma determinada de viure la fe en l'Església. I es comença a fer justícia als nombrosos màrtirs d'El Salvador.

Fotos: Agustí Codinach

Pàl·lia impregnada amb la sang..

capella amb altar i espai autònoms per a l'oració, cosa que permet celebrar l'eucaristia i passar-hi estones de pregària. La relíquia se situarà juntament a l'altar i l'estàtua, al costat dret de la Moreneta», explica el rector, Mn. Peio Sánchez.

Efectivament, l'escultura d'Oscar Romero s'està fent al taller Paco Tito d'Úbeda, ciutat a la qual Santa Anna està unida a través de la Germandat de Guadalupe. «La peculiaritat d'aquest taller», explica Mn. Peio, «és que treballa el fang, un bon símbol per representar els pobres de la terra pels quals va optar Oscar Romero». Se'l re-

presenta revestit d'arquebisbe, amb els peus descalços i l'Evangeli a la mà assenyalant la benaurança als pobres mentre que a l'altra mà porta la palma del martiri.

Devoció a Oscar Romero

«La donació de la relíquia per part de Mons. Enric Planas, que celebra habitualment la missa a Santa Anna, ha estat un regal inesperat», explica Mn. Peio Sánchez. A més, aquest «regal inesperat» va unit a un altre fet. «Providenci-

alment, això passava simultàniament amb el fet que un important grup de llatinoamericans van començar a reunir-se habitualment a la parròquia, acompanyats per un sacerdot llatí i un diaca que hi havia passat molts anys. I així al vent espiritual d'aquestes casualitats s'ha anat forjant a la parròquia la devoció per Oscar Romero que ara, amb la pròxima beatificació, pot començar a fer-se pública. Espero que la parròquia de Santa Anna pugui fer un servei que permeti expressar la devoció i el compromís amb aquest futur beat que representa eloqüentment el peregrinar de l'Església llatinoamericana.»

Maqueta de la imatge d'Oscar Romero per a la parròquia de Santa Anna.

El Papa reitera la tolerància zero contra els abusos sexuals a menors

Vol que l'Església no estalviï cap esforç per protegir els nens

AICA

Ciutat del Vaticà

S'ha fet pública una carta del papa Francesc als presidents de les Conferències Episcopals i als superiors dels instituts de vida consagrada i a les societats de vida apostòlica, en què renova la seva proximitat a les víctimes d'abusos sexuals per part de sacerdots, amb la convicció que cal continuar fent tot el que sigui possible per eradicar de l'Església el flagell dels abusos de menors i adults vulnerables.

«Les famílies», escriu el Pontífex a la missiva, «han de saber que l'Església no estalvia cap esforç per protegir els seus fills, i tenen el dret d'adreçar-s'hi amb plena confiança, perquè és una casa segura. Per tant, no es podrà donar prioritat a cap altre tipus de consideració, sigui quina sigui la seva naturalesa, com per exemple el desig d'evitar l'escàndol, perquè no hi ha absolutament lloc en el ministeri per a aquells que abusen dels menors».

El Pontífex explica a la carta que el

març de l'any passat va instituir una comissió per tractar el tema, «amb l'objectiu d'oferir propostes i iniciatives orientades a millorar les normes i els procediments per a la protecció dels menors i adults vulnerables», i per això va cridar a formar part de la comissió «persones altament qualificades i notòries pels seus esforços en aquest camp». El desembre del 2014 va afegir nous membres a la comissió, «en representació de les Esglésies particulars d'arreu del món».

El papa Francesc considera que aquesta comissió «serà un instrument nou, vàlid i eficaç per ajudar-me a animar i promoure el compromís de tota l'Església en els seus diversos àmbits» per posar en pràctica «les actuacions necessàries per garantir la protecció dels menors i adults vulnerables, i donar respostes de justícia i misericòrdia».

El Bisbe de Roma recomana que també «cal vigilar atentament que es compleixi plenament la circular enviada per la Congregació per a la Doctrina de la Fe per ajudar les Con-

ferències Episcopals en la preparació de les línies mestres per tractar els casos d'abús sexual de menors per part de clergues. És important que les Conferències Episcopals adoptin un instrument per revisar periòdicament les normes i comprovar-ne el compliment».

Instant a establir programes d'atenció pastoral, amb l'aportació de serveis psicològics i espirituals, el Papa recorda també la importància de programes d'educació, formació i instrucció.

«No hi ha absolutament lloc en el ministeri per a aquells que abusen dels menors»

Església en sortida

Carta del papa Francesc a una presonera

Josep Maria Massana

Tradicionalment els monestirs contemplatius confegeixen les formes que han de servir per a la celebració eucarística. És una tasca que compagina molt bé amb la vida espiritual i el silenci. Amb tot, les benedictines del monestir de Sant Isidor (als afores de Buenos Aires) van tenir l'estranya idea de regalar una màquina de fer hòsties a la presó femenina de San Martín. Una presonera de 39 anys, Gabriela Caballero, es va especialitzar en aquesta tasca.

Un dia en què el bisbe Óscar Vicente Ojea va visitar aquesta presó, la Gabriela va donar-li un paquetet de formes amb una carta per al Papa i algunes fotos d'ella mentre pastava el pa. El bisbe ho va fer arribar tot al Sant Pare.

Tot seguit el Papa s'assegué i va contestar la carta de la presonera. Heus aquí alguns passatges de la carta: «Benvolguda Gabriela, Mons. Ojea m'ha fet arribar la teva carta, les fotos i les hòsties. Moltes gràcies per la teva confiança, per les formes i les fotos... M'has fet emocionar... A partir de demà celebraré l'eucaristia amb les formes que tu m'has enviat... Les fotos les col·locaré al meu escriptori i així et veuré i et recordaré sovint en la pregària... Que Jesús i la Verge Santíssima et beneixin i et protegeixin. De tot cor, Francesc.»

El bisbe va fer un altre cop de «funcionari» de correus, i va entregar la resposta papal a la detinguda.

La Gabriela és feliç. Amb un gran somriure, diu: «Ara sé que em puc comunicar amb el Papa des de la meua cel·la estant.»

cerers
des de
1862

CERABELLA

P.I. Can Clapés, 08181 Sentmenat (Barcelona)
T. 93 715 31 02 / Fax 93 715 02 51
CERERIA ABELLA
Sant Antoni Abat, 9, 08001 Bcn.
T. 93 441 09 07 / Fax 93 441 70 47
Boters, 5, 08002 Bcn. T./Fax 93 318 08 41
Comte Borrell, 41, 08015 Bcn. T. 93 442 93 28

«És un escàndol que en un món de tanta abundància hi hagi tanta pobresa»

Dario Balula Chaves, missioner combonià, ha treballat 27 anys a l'Àfrica

Rosa María Jané Chueca

Dario Balula, missioner combonià, és un dels testimonis convidats per Mans Unides en el marc de la campanya contra la fam d'enguany: «Lluitem contra la pobresa, t'hi apuntes?». El P. Dario va arribar a l'Àfrica el 1978. Va treballar a Zàmbia 10 anys, després en va passar 8 a Portugal, va tornar a Zàmbia on va estar 11 anys al barri de Lilanda, a la capital Lusaka, on va viure «els anys més bonics de la meua vida com a rector» i més tard va ser provincial dels combonians de Malawi i Zàmbia durant sis anys. L'any passat va tornar a Portugal, on es dedica a l'animació missionera.

Mans Unides convida a apuntar-se contra la pobresa. Vostè fa molt que s'hi va apuntar... per què?

M'hi vaig apuntar perquè és un escàndol i una vergonya que en un món de tanta abundància hi hagi tanta pobresa. Mans Unides vol lluitar perquè la pobresa sigui declarada il·legal. Per què hi ha pobres? Per què hi ha gent que passa gana? Per què no es distribueixen millor els recursos? Vivim en un món molt injust, que crea riquesa i pobresa. La principal causa de la pobresa és al Nord, on el sistema econòmic és injust i crea pobres.

Com és aquesta pobresa que ha vist a l'Àfrica?

La vida és difícil a tot arreu, també a Europa. És més complicat ser pobre a Europa que a l'Àfrica, ja que si no pots comptar amb l'ajuda del govern o de l'Estat estàs perdut perquè la gent és molt individualista. A l'Àfrica la pobresa és generalitzada. Hi ha pocs rics molt rics (10%) i moltíssims pobres (80%), la classe mitjana amb prou feines existeix (10%). Les necessitats bàsiques per viure no estan cobertes per a la immensa majoria de la gent.

A Europa vivim en un sistema molt materialista i creiem que tenint les necessitats materials cobertes ja serem feliços, i descobrim que allò que ens fa feliços no és el que tenim, sinó el que som. A l'Àfrica els pobres tenen molta dignitat i orgull. No són marginats perquè tothom és pobre i és capaç de ser feliç. Una cosa que crea admiració és que la pobresa i l'alegria viuen juntes. La vida a l'Àfrica té molt significat, molta responsabilitat i molta utilitat. És una vida obstinada, compromesa, difícil... que et fa feliç.

Comenta que a Lilanda va passar els moments més feliços de la seva vida. Com era la vida allí?

Allí he deixat amics, un ambient fantàstic, fenomenal... perquè la nostra parròquia és molt concorreguda amb misses de més de dues hores i 1.000 persones que hi participen amb alegria, amb 200 o 300 infants a la catequesi; 400-500 infants a missa... allí hi ha molts valors humans com l'amistat, la solidaritat, la participació, el treball, la humilitat... si bé és cert que també hi ha molta problemàtica social i familiar a causa de la pobresa.

A Lilanda hi ha molts problemes, perquè és un barri molt pobre de la capital, però la gent treballa bé. Tenim 70 voluntaris, homes i dones adults, que totes les setmanes visiten els malalts a domicili. El gran projecte que vam fer va ser una escola primària comunitària construïda per la parròquia, amb 300-400 orfes de primer a setè any, amb professors voluntaris que no cobren. També es dona un reforç alimentari als infants. El cap de setmana funciona com a espai per a la comunitat: recesos, esport, tallers, trobades... Mans Unides i altres entitats ens van ajudar a construir aquest centre.

Tots els mesos la parròquia dedica una col·lecta per a projectes parroquials molt bàsics. Cada any la parròquia té un projecte de 2.000 a 3.000 euros. Hi ha molt d'esforç per ajudar i millorar la vida de la parròquia i de la societat. Volem evitar a tota costa mostrar que ells són incapaços o tenir una actitud paternalista, tot es fa amb el diners de la comunitat. Ells són capaços, tenen dignitat i volen fer coses. El repte és mobilitzar els cristians per treballar per la comunitat, donar veu a la gent i que participi, que col·labori. Creiem en la capacitat de la gent, els missioners no som els que «sabem». La parròquia tira endavant encara que el capellà no hi sigui. Volem ajudar la gent perquè ells s'ajudin a si mateixos i no donar-los-ho tot fet.

En aquest sentit, Daniel Comboni, fundador dels combonians, va tenir visió de futur?

Comboni deia: «Salvar l'Àfrica mitjançant l'Àfrica.» Ens adverteix del perill del paternalisme espiritual perquè els projectes han de pertànyer a la gent i encara existeix aquesta mentalitat

«A l'Àfrica la fe és una experiència de la presència misteriosa de Déu enmig de la gent»

«Una cosa que crea admiració és que la pobresa i l'alegria viuen juntes»

que t'ajuda a superar tots els obstacles i a tirar endavant amb entusiasme.

L'Àfrica ha suposat un abans i un després en la seva vida?

Totalment. M'ha canviat i m'ha transformat. Sóc un home feliç, en pau, conscient de les meves limitacions... gràcies a l'Àfrica. Vaig créixer en una família cristiana tradicional que vivia una fe poc personal. A l'Àfrica s'aprèn que la fe cristiana no és una tradició o una teoria, és una experiència de la presència misteriosa de Déu enmig de la gent. Hi ha coses que no es poden explicar sense Déu, sense la Providència. A l'Àfrica la gent té un sentit de Déu molt fort. Déu és la font de tota la nostra vida.

I ara la seva missió és a la seva terra, Portugal.

He acceptat amb pau i alegria treballar aquí, sense lamentar-me'n... gaire. Tu no pots ser aquí mentre que el teu cor és allí. Déu ara em demana treballar a Portugal. Així com he procurat donar el meu testimoni d'alegria i entusiasme a l'Àfrica, procuraré fer el mateix aquí. Els pobres m'ensenyen que són rics en valors espirituals. A Europa el materialisme no ens deixa descobrir la misericòrdia, la presència de Déu. Aquí hem rebut una catequesi molt moralista i negativa sobre Déu. A l'Àfrica la catequesi és d'alliberament. El repte a Portugal és que es passi d'un tradicionalisme i ritualisme de la fe a una fe de participació, personal, de donar poder a la gent, de capacitar-la perquè participi sense por i pugui fer coses sense dependre només del rector. Vull ajudar l'Església portuguesa, on hi ha molta gent bona, a ser més oberta. El repte és ajudar-la que sigui una Església en sortida, com ens demana el papa Francesc.

paternalista en alguns missioners. Comboni és un profeta. També deia: «Àfrica o mort.» Ell va trobar la vocació en el fet de donar la vida per l'Àfrica, tenia molt clar aquest pla de Déu per a ell.

Com se superen els moments de desànim?

De vegades tenim la temptació de ser protagonistes, d'aplicar els nostres projectes per salvar la gent... l'experiència de Déu et transforma perquè és l'únic que et pot ajudar en els moments de dubte, de desànim, de por... i descobreixes que no està sol, que un Déu amic és amb tu, que perdona, que ajuda... i descobreixes també la presència de Déu en la gent i la mires amb ulls de compassió, d'amistat, de servei, d'amor... et sents un germà universal, la fe et dona energia per tirar endavant, la fe et dona llibertat, és una experiència d'amistat profunda

Punt de vista

Josep Masabeu
President de Braval

Joventut i jihadisme

Tots estarem d'acord que hi ha uns factors que conformen una personalitat equilibrada: la família, la feina, els costums, els amics i les creences.

En el cas dels immigrants, moltes vegades ho han perdut gairebé tot: la família —una part s'ha traslladat i una altra no, si no és que s'han produït situacions més traumàtiques—, no tenen feina, no poden viure els seus costums d'una manera tranquil·la, i tampoc no tenen el suport dels amics que els puguin oferir una relació social estable.

Què els queda aquí del que tenien allí?: les seves creences. Per això dona molt bon resultat, en els processos d'integració dels immigrants, valorar i no menystenir les creences, perquè els donen seguretat i els ajuden a establir-se. Després, ja aniran creixent els altres factors.

Ahora és fonamental aconseguir que es vagi consolidant l'ascensor social, és a dir, que realment es donin oportunitats de prosperar en la societat. I per aconseguir-ho s'ha de seguir aquell antic proverbi: primer, dona-li un peix, i alhora, ensenya-li a pescar. L'educació és l'eina fonamental per vèncer la pobresa i la marginació.

Penso que aquest esclat de jihadisme que ha passat en els darrers temps entre el jovent es deu al fet que s'han trobat atrapats en unes situacions sense sortida: sense família, sense feina, sense amics, amb uns altres costums que no han estat respectats; de tal manera que l'únic que els quedava, les creences —en aquest cas musulmanes—, s'han convertit en

l'únic factor de la seva identitat.

Aquest únic factor d'identitat ha estat alimentat per uns imams fonamentalistes que l'han idealitzat i sublimat, promettent-los un futur amb possibilitats, ja sigui aquí a la terra o en el cel.

Els joves, que són capaços de lluitar per uns ideals, com que no hi tenen gaire a perdre, perquè ja gairebé no tenen res, es deixen portar i s'engresquen, i arriben fins i tot a provocar els atemptats que ara lamentem.

I penso que aquest raonament mental és dona tant en joves de famílies immigrades com en joves de famílies autòctones. Perquè el problema no és la immigració, el problema és l'atur i la falta de futur.

Afortunadament aquí tenim una gran xarxa social actuant que està facilitant la cohesió social i impedeix que aquests brots de violència es consolidin: l'escola, el sistema sanitari, les administracions, les parròquies, les entitats i la gent, molta gent, que ajuda com pot i a qui pot. És l'esperança del futur.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova
Degà del Capítol Catedral
de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Els ais i els uis

Les notícies narren, algunes vegades, els desastres de l'alcohol. El Mediterrani és terra de vins i, per cert, prou gustosos. Tanmateix, arreu del món, l'alcohol té un influx considerable. A l'estiu els nòrdics, quan vénen de vacances a la costa, solen beure massa. El fragment d'un salm diu «que el vi alegra el cor de l'home»; jo hi afegeixo que també alegra el cor de la dona.

L'excés de vi és una veritable plaga. Els caps de setmana molts carrers estan plens d'ampolles i de llaunes que han contingut begudes fortes. Això fa perdre el coneixement, porta a males pràctiques i malmet la salut. Està al nivell d'altres drogues. Tot, a la vida, requereix mesura. Hi havia un rector de poble que solia advertir als seus feligresos que no beguessin massa perquè després, quan caminaven feien tantes esses que els faltava carrer. L'excés de

beguda fa les persones infrapersones. Un borratxo no fa riure, fa pena.

He trobat al llibre dels Proverbis, una reflexió sobre el fed de «passar-se» en la beguda. «De qui són els ais? De qui són els uis? De qui les baralles? De qui els gemecs? A qui van a parar les garrotades? Qui té la mirada enterbolida? El qui s'engormandeix amb la beguda, que no para de fer el tastavins. No miris el vi quan vermelleja, quan fa l'ullet dintre la copa. Tan suau com és quan entra, i acaba mossegant com una serp, picant com l'escorçó.

»Els teus ulls veuran quimeres, i no et sortiran més que incoherències. Et sentiràs com bressolat en alta mar, com si gronxessis en el pal major. "M'han pegat, però no em fa mal! M'han estovat, però no me'n sento! Quan m'acabaré de desvetllar? Encara tornaré a demanar vi!"»

Avui mateix, llegeixo a la premsa que dos nois ebris han tingut una forta baralla. Tan forta, que un dels dos ha mort.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Cavall

Examinant el meu entorn, m'adono que aquest animal ha desaparegut de les nostres ciutats. L'observo semillire per les muntanyes pirinenques, o tancat als picadors. Muntar a cavall és un luxe. Els mateixos exèrcits, dels quals formaven part important, anomenada arma de cavalleria, avui se serveixen de transports mecànics lleugers que els avantatgen, sense arribar a abandonar-los del tot.

A la Bíblia surten a 172 llocs i implícitament a 34. El poble hebreu, interpretant al peu de la lletra en el Deuteronomi (17,16) i corroborat per Isaïes (31,1) s'abstenia de criar cavalls, animal d'estricta utilització bèl·lica. La manca de cavalls i de ferro amb el qual fabricar carros de guerra lleugers i forts, va ser una de les causes de les derrotes d'Israel, a l'època dels Jutges. Cal afegir que algunes cultures properes d'aquell temps els destinaven exclusivament al sacrifici ritual sagrat.

En temps de David el cavall ja s'havia introduït tímidament, però va ser Salomó qui en va acaparar i aquarterar en gran quantitat, i va edificar unes cavallerisses que encara avui dia admirem. Destaquen les de Meguido, proper a Natzaret, un emplaçament interessant, important per les seves implicacions en la història d'Israel i avui també per la seva excavació pulcra i encertada.

Aquest animal va ser des d'aleshores, tant al regne del Nord, com a Judea, un element habitual guerrer, d'utilització per al transport civil i també d'intercanvi comercial. Absalon va morir cavalcant una mula. David va donar l'ordre que muntessin el seu fill Salomó en la seva mula i que el baixessin a la deu del Guihon per ser-hi ungint com al seu successor. Cal dir que, pel que fa al mul, un híbrid de cavall i d'ase, o d'ase i d'euga, com qualsevol barreja estava prohibida induir-la a Israel, d'acord amb Levític 19,19, però no usar-la. El mul i la mula gaudeixen de les qualitats dels seus dos orígens, malgrat que no té la bellesa del cavall. A partir de la introducció massiva de la seva cria, la cavalleria va ser habitual als exèrcits d'Israel.

Cal dir que el cavall no és comparsa del viatge de sant Pau o Damasc. L'apòstol va anar-hi a peu, cap de les narracions neotestamentàries es refereixen a la caiguda de la cavalcadura. El costum i tantes vegades l'esment de «caiguda del cavall» és una senzilla invenció d'artistes occidentals. He intentat trobar-hi una plasmació en la tradició oriental, en les icones. Entre les moltes que he observat, només n'he vist una. La femella s'anomena euga. Apareix una sola vegada a la Bíblia i, curiosament, al Càntic dels Càntics (1,9): «A una euga junyida als carruatges del faraó et comparo, estimada meva!», li diu l'enamorat a l'estimada. Qualsevol noia d'avui dia que sentís aquesta floreta, s'enfadaria. El vocabulari col·loquial és propi de cada cultura i cal reconèixer-lo, per entendre'l i poder jutjar l'encert i l'elegància possible del terme. Dic que podia fer enfadar una jove del nostre temps, però no és un qualificatiu groller, com tants d'altres que avui se senten.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

A la Viqui, la meva companya de pàgina

Els lectors de *Catalunya Cristiana* saben bé que tu, Viqui Molins, teresiana, vas ser investida doctora *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull el 6 de febrer passat. Vaig assistir a l'acte amb gran satisfacció per part meva. No me'l volia perdre. Tres discursos magnífics el van jalonar. L'elogi de mèrits a càrrec d'Òscar Mateos va ser esplèndid, ben documentat i molt càlid. La cloenda, a càrrec de Josep Maria Garrell, rector magnífic, va ser breu, però essencial. Va tenir la mida justa i el contingut precís. Enmig de tots dos, la teva paraula, Viqui, va captivar l'auditori. Te'n vas sortir amb llibertat enfront de la cotilla del protocol sense trencar-lo. A mesura que parlaves, passaven per la moviola del meu record moments importants viscuts amb tu. Tu, quan dirigies l'editorial STJ, vas incloure al catàleg d'edicions tres llibres meus de caràcter vivencial. Amb tu i amb un grup compromès de religiosos i religioses, vam impulsar el projecte social de l'associació Cintra. Després de la mort del germà Adrià, amb qui compartia aquesta pàgina, tu vas passar a ocupar aquest espai i a publicar els teus articles arrencats de la teva experiència quotidiana en el món de la marginació. La proximitat de les dues columnes crea complicitat, malgrat que els arguments siguin diferents. Sempre he vist en tu una persona acollidora, intuïtiva, amistosa, empàtica, decidida i vital. Sense ornaments prescindibles. Amb fe en Déu i amb un sentit comunitari profund. La Facultat d'Educació Social i Treball Social de la URC l'ha encertada amb la proposta del teu nom per a aquesta distinció. Felicitats, Viqui, per acceptar-la! Sé que no vius aquesta situació de manera autoreferencial per complaure el teu ego, sinó com una oportunitat per posar l'accent, una altra vegada, en les persones que pateixen. Puc observar les tres característiques que subratlla Pagola en l'acció profètica de Jesús, d'alguna manera, en la teva vida: presència alternativa als poders

Ningú no et coneixerà a fons si ignora les motivacions que t'impulsen a viure la vida

ment afegint-ne un altre de proporcions no menors. Vas ser exquisida a l'hora de distingir la tasca professional de la teva tasca complementària. També és bo que els professionals recordin les paraules de León Felipe: «No sabent els oficis els farem amb respecte. Per enterrar els morts com cal serveix qualsevol a excepció d'un enterramorts...» Tu vas més enllà. Els teus tres puntals: el sentit de la compassió, l'enamorament de Jesús i l'amistat amb santa Teresa permeten comprendre't. Ningú no et coneixerà a fons si ignora les motivacions que t'impulsen a viure la vida. N'hi ha que et volen exaltar enfrontant-te a l'Església a la qual pertanyes. Cras error. La teva autocrítica no està desvinculada de l'amor i del sentit de pertinença. Gràcies, Viqui, per ser com ets.

d'aquest món, indignació enfront de l'abús i l'atropellament sobre els més febles, i l'esperança d'un món més humà i més digne. Tant de bo que els estudiants i els professors d'aquesta facultat captin el teu missatge. La solució ideològica té el seu atractiu, però gairebé sempre intenta resoldre un sofri-

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

El preu de la llibertat interior

He tingut un matí fort en experiències i impressions. Al metro he pogut gaudir d'una música que era un regal autèntic per a l'ànima. Amb mi ha entrat un home amb aspecte de l'Europa de l'Est, amb un violí i un altaveu. Ha deixat a terra un petit got de paper i ha començat a interpretar una peça d'Albinoni. S'ha fet un gran silenci i la gent s'ha començat a aixecar del seient i a dipositar una moneda al got. En acabar, tots hem aplaudit. Jo només he pensat en la manca d'oportunitats, fins i tot quan

Jesús ens perdona si ens penedim i comencem novament

sobra art i sensibilitat. Aquell músic ben bé podria estar en una orquestra. Quina deu ser la seva història perquè hagi esdevingut un músic ambulat?

A la presó m'esperava una alegria i un disgust. L'alegria me l'ha donada la conversa amb una de les persones que he trobat més necessitades d'estimació i que ara diu frases com aquesta: «L'única cosa que m'ha fet feliç i que no havia experimentat mai és pensar que et tinc a tu i que puc esperar la teva arribada. Crec que el que tothom necessita és tenir estimació.» Com puc agrair aquests moments de la vida? Però la pena que després he tingut ha estat el contrapunt de la meva alegria.

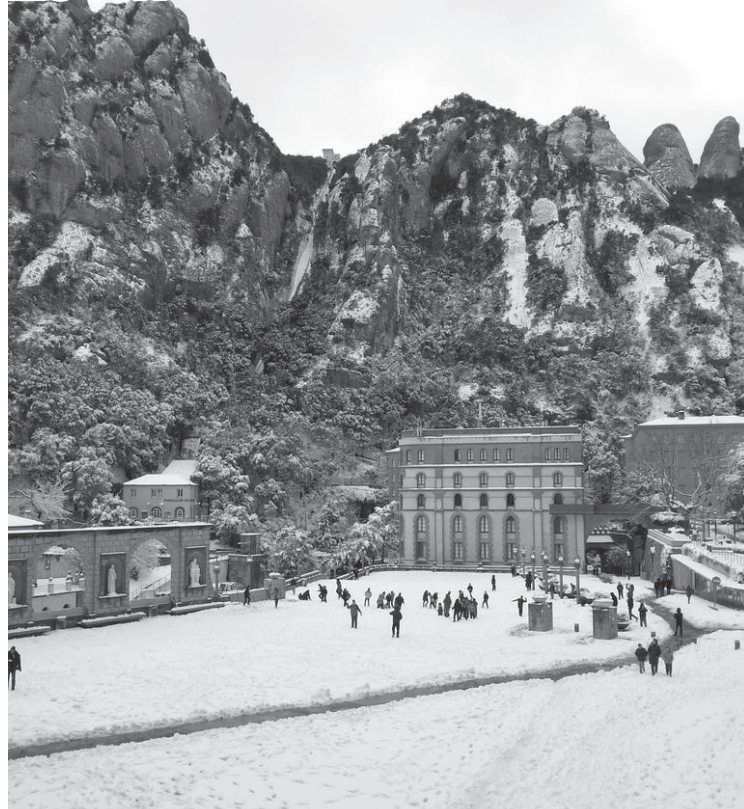
He anat al mòdul on m'esperava un noi jove que lluita per la seva llibertat perduda amb el món de les addiccions. Feia mesos que havia aconseguit un veritable èxit del qual se sentia orgullós. Cada setmana em comunicava la seva alegria: «M'han fet l'analítica i res. Ja porto sis mesos, tot un rècord!» Va ser durant un d'aquells dies grisos que tots tenim a la vida i més quan les circumstàncies ens ho posen difícil que va recaure. Era diumenge —dia fatídic per als presoners— i l'aniversari de la seva filleta, concebuda als 18 anys, i s'havia quedat a la cel·la com poden fer-ho els dies de festa. El company havia sortit de permís. Un plor amarg i solitari el va aclaparar. I, aprofitant aquell moment, un col·lega sense escrúpols li va passar per la finestreta uns grams prohibits... La temptació era massa forta i la debilitat del moment gran. Va recaure.

Ara em recorda la mala nit que va passar. L'angoixa d'haver fallat, el cúmul de sensacions que va patir i el perill en què es va trobar tot sol. El seu cos net des de feia mesos va reaccionar com si es tractés d'una sobredosi. Reconeix que es va veure al límit i va sentir una por terrible...

La veritat acollida i explicada amb valentia li va fer bé. Ara ha de començar de nou... No sé qui el va temptar, amb la intenció d'enganxar-lo una altra vegada i poder seguir fent el negoci amb ell. Ni ho vull saber. Però us asseguro que vaig entendre l'expressió de Jesús: «...Mereixeria que el llancessin al mar amb una roda de molí al coll.» Però també estic segura que Jesús el perdonaria si es penedia i tornava a començar de nou com el meu amic.

Zoom

Eduard Brufau

La nevada del 4 de febrer passat, a part de causar problemes a les carreteres, també va deixar estampes boniques a llocs emblemàtics de Catalunya. Monestirs com ara Poblet, Vallbona o Montserrat van acabar el dia amb un bon tou de neu que va sorprendre els pelegrins i va fer les delícies dels més joves.

Òscar Bardaji

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de *Catalunya Cristiana* tindran un descompte de 10 euros

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

El silenci: lloc de grans manifestacions

«El Senyor va dir a Abram: “Vés-te’n del teu país, de la teva família i de la casa del teu pare, cap al país que jo t’indicaré. Et convertiré en un gran poble, et beneiré i faré gran el teu nom, que serà font de benedicció.”» (Gn 12,1-3). Marxa d’aquí, deixa-ho tot. Deixa tot el que t’esclavitzava a les coses, deixa el teu ego i l’afany de poder. Deixa-ho tot i marxa.

Vés on jo t’indicaré. Li diu —i ens diu a cadascun de nosaltres— que deixi i es desprengui dels seus conceptes religiosos, de les paraules, de les imatges, dels conceptes que tingui de Déu; li demana que vagi nu cap al silenci. Que deixi la imatge que se n’ha fet, d’ell mateix... Que deixi la seva seguretat; que abandoni definitivament el seu ego, el seu «jo» acaparador. Que abandoni les seves pors i que, sobretot, tingui confiança. Que deixi de banda la bastida de les normes opressores i dels conceptes de Déu i de la religió, i que sense lligams, nu, vagi al seu encontre: deixar els conceptes i els «manaments», deixar el «compliment», i anar a la trobada nu, obert al que Déu vol manifestar-li.

Quan ho faci i quan ho fem, podem experimentar això que diu Jesús a l’Evangeli: «El Regne de Déu no vindrà en un moment previsible, ni tampoc no podran dir: “És aquí” o “és allà”. No serà conegut per formes externes. Perquè el Regne de Déu és enmig vostre.» Que és el mateix que dir: el Regne de Déu és en vosaltres. Vosaltres sou el Regne! Quan ens abandonem, ens posem en camí, tot es fa nou, i quan no tenim cap protecció, quan ens trobem cara a cara en el silenci, «sense peülles», s’esdevé la gran manifestació: el Regne és aquí. El Regne és amb nosaltres. El Regne som nosaltres. En el silenci descobrim que el Regne que Jesús anuncia ja és aquí, i que el fet que el Regne ja sigui aquí i en nosaltres, vol dir que ja tenim la vida de Déu.

El Regne de Déu, la Vida de Déu, sempre ha estat la nostra vida, i Jesús ho va dir clarament: «El Regne de Déu és enmig vostre.» Per què ens obstinem amb altres regnes, i construïm temples i adorem intermediaris? I el seu Regne és un Regne de llibertat.

Aquest camí porta en ell mateix una nova exigència, una nova responsabilitat: ens retorna a la família, a la societat, al món, amb un cor renovat pel foc que crema dins nostre. Ens fa homes i dones nous. El silenci no ens fa solitaris, sinó solidaris.

El mestre Eckart, un germà nostre, deia: «Això no s’aprendrà mitjançant la fugida, evitant les coses, amb un recés exterior en la soledat; més aviat l’èsser humà ha d’aprendre una soledat interior, independentment d’on sigui. Haurà d’aprendre a anar més enllà de les coses i aprehendre Déu en elles.» Però diu Willigis Jäger que no es puja a la muntanya per asseure-s’hi al cim. La baixada forma part de la pujada. Això ens ho va recordar Jesús, quan després de la transfiguració, a la muntanya, no va deixar construir tres cabanes, com pretenien els deixebles, sinó que els va animar a baixar. La veritable mística és la vida quotidiana, perquè és en la vida diària on es produeix la trobada amb l’èsser humà i amb la realitat primera. Només en cada instant de la vida viscuda té lloc la comunicació amb Déu.

Lucía Caram

Religiosa dominica
de Manresa
www.fundacirosaoriol.org

La sal de la terra

Economia social i cicles de la vida

Gran part de la població aspirem a transformar l’actual model econòmic basat principalment en l’economia de mercat. El sistema contemporani no serveix al bé comú i principalment afavoreix l’enriquiment d’aquells que ja tenen més. Podem fer-hi quelcom? Sí, teixir i afavorir arreu un altre model econòmic: l’economia social. L’economia social és el conjunt de les activitats econòmiques i empresarials, que en l’àmbit privat, duen a terme aquelles entitats que persegueixen prioritàriament l’interès col·lectiu dels seus membres, l’interès general econòmic o social, o ambdós. Per tant, són organitzacions on la primacia de les persones i de la finalitat social queda per sobre del capital i del guany individual; on l’aplicació dels resultats obtinguts de l’activitat econòmica queda canalitzada principalment a la finalitat social de l’entitat; i on la promoció de la solidaritat interna o amb la societat, el desenvolupament de valors, i el compromís pel desenvolupament local, la igualtat d’oportunitat, la cohesió social, etc., formen part

del tarannà d’aquestes empreses. Ens referim, per exemple, a organitzacions com les cooperatives, les mutualitats, les fundacions, les societats laborals, les empreses d’inserció, etc. L’economia social de cap de les maneres està renyida amb la qualitat dels productes o dels serveis ni tampoc amb el guany econòmic. El benefici és del tot necessari per a la sostenibilitat d’un projecte però la clau de volta és la seva destinació col·lectiva o social. D’altra banda, la qualitat és la millor carta de presentació de la validesa del model. Ara bé, tenim un greu problema. L’empatia o la vocació a l’economia social no pot néixer —com succeeix en molts casos— als 35 o 40 anys un cop constatat què dona de si l’actual sistema o després d’un fracàs laboral. Si l’economia social vol ser ferment de transformació ha d’estar present en tots els cicles de la vida. En efecte, en l’àmbit de la família quan els pares expliquen als fills uns criteris de selecció dels productes o serveis basat en les persones i, evidentment, els apliquin a la seva llar. A l’escola

amb nocions mínimes d’economia per diferenciar els diversos models i afavorir metodologies com els treballs cooperatius i grups col·laboratius. Estigmatitzar l’economia com s’ha fet moltes vegades a l’escola no serveix de res. S’ha de promoure una economia al servei del bé comú amb propostes concretes i desenvolupant actituds i competències acords. La universitat representa un lloc fonamental, l’epicentre en la formació sobre aquesta qüestió, per la seva potencialitat en la formació sobre els models econòmics des de qualsevol carrera, proposant les pràctiques en empreses d’economia social, mantenint relacions institucionals amb aquest tipus d’empreses, generant un esperit emprenedor vers aquesta economia, afavorint borses de treball, serveis d’*alumni* i instruments de finançament empresarial que potenciïn aquest model. I, finalment, a les pròpies empreses d’economia social tot donant visibilitat als seus valors i garantint un retorn a les famílies, les escoles i la universitat. En definitiva, una mena de cercle virtuós.

Andreu Ibarz

Director general de
Blanquerna-URL i
professor de la Facultat
de Ciències de l’Educació

Mirada al món

Shubho Noboborjo

Vaig tenir l’oportunitat de celebrar l’inici de l’any en una comunitat cristiana de l’ètnia *mandi* a Bangla Desh. Com que era un dia de vaga general, vaig sortir de casa ben aviat per evitar els piquets que actuen normalment des de les sis de la matinada fins a les sis de la tarda.

Els joves del poble havien passat la nit de cap d’any visitant totes les famílies cantant nades. Quan vaig arribar-hi al matí quatre homes estaven transportant dos grans porcs de pota negra, el menjar més desitjat pels *mandis* per a les grans festes. Cada família del poble portava per a la trobada els elements necessaris per completar

l’àpat: arròs, pollastre, verdures, *chile*... A mig matí la gent, baptistes i catòlics, es van dividir per a la celebració religiosa als seus temples. Els catòlics vam celebrar l’eucaristia amb força cants acompanyats per un armònim i un tambor *mandi* («dama») i profunds desitjos de *Shubho Noboborjo* («bon any nou»). Acabada la missa el poblat *mandi* es va dividir en quatre grans grups sense importar les creences de cadascun per celebrar en comunitat l’inici d’any. Al nostre grup hi van participar 400 persones.

Entre tots vam preparar el menjar: pelar i cuinar el porc i els pollastres, coure l’arròs (uns 50 kilos),

bullir les verdures... i tot plegat amanit amb força espècies i barrejat amb diversos quilos de *chile* (aquí els agrada el menjar força picant). Em va fer pensar en la nostra matança del porc.

Després de menjar, i acompanyats del so dels tambors, vam anar ballant cap a la casa on l’any vinent es farà la trobada. La família ens va acollir amb un te molt bo i unes galetes mentre tot el poble dansava formant cercles concèntrics demostrant així l’alegria per l’inici de l’any. En aquests indrets encara es pot veure l’esperit col·lectiu de donar gràcies a Déu pels beneficis rebuts i el sentit de comunitat i de pertinença. *Shubho Noboborjo!*

Javier Bometón

Marista a Bangla Desh

El bon samarità

Anava corrent per no perdre el tren... i carregada com anava va caure a l'andana. Mentre s'aixecava com podia, es va trobar amb una noia tota amatent al seu costat que s'interessava per si s'havia fet mal, si necessitava ajuda. L'altra li ho va agrair. I resulta que agafaven el mateix tren i la va ajudar a portar el pes.

Un cop dins del tren va cercar aquell rostre i aquell somriure. No la va veure més. I pensava: «Certament ha estat un àngel que el Senyor m'ha enviat.» No podia recordar com era... Recordava sols la seva amabilitat i bondat.

Li va venir a la memòria un altre dia ja llunyà. Aquell dia no corria, però va rrelliscar i va caure enmig d'una plaça, amb molta gent que anava i venia. Tot li feia mal i es va aixecar com va poder, però ningú no se li va apropar, ningú no li va donar un cop de mà... Això li va fer més mal que la patacada que es va donar.

Trobar un bon samarità que t'ajuda a aixecar-te, o no trobar-lo, és molt diferent. La indiferència fa més mal a voltes que les ferides. La bondat i l'amor són un bàlsam, el millor dels bàlsams. Tant de bo siguem bons samaritans dels nostres germans i estar sempre a punt per somriure, ajudar, acompanyar... El nostre món serà una mica millor.

NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA
Cornella de Llobregat

Vida laboral

Felipe González dixit: «Hem de prolongar la vida laboral, ja que amb els afiliats a la Seguretat

Tot un exemple a imitar

Quin bell exemple a imitar tenim en aquest Sant Pare! La seva veritat i el seu compromís haurien de ser llei suprema de la humanitat. És un Papa jovial, obert, directe i allunyat del protocol, lliure dels llastres i prejudicis que defensaven una religió alineada amb el poder i capaç d'enfrontar-se amb les màfies de tot tipus alhora que compreniu amb els més necessitats. Un Sant Pare que ens convida a sortir al carrer per una Església realment samaritana i solidària amb els qui més sofreixen.

ANNA MARIA MUNTADA BATLLE
Granollers

Social no es poden afrontar les pensions.» Estic d'acord amb l'afirmació, però no tan sols per motius econòmics sinó també de salut mental. Més que res per la sensació d'inutilitat personal que provoca: de no trobar sentit a les coses, ja no es gaudeix amb la mateixa intensitat del temps lliure, de les aficions, dels amics.

Quan una persona té tot el temps del món, el món resulta un temps tediós, avorrit, buit. L'home, es deia abans, ha nascut per treballar, com l'ocell per volar. L'experiència penosa de tants anys amb gent a l'atur és una demostració d'aquest principi. El fet d'aixecar-nos amb una feina, unes metes, uns deures a fer, un sortir de nosaltres mateixos, ens enriqueix i ens dóna força per tirar endavant.

PILAR CRESPO ÁLVAREZ
Tarragona

El vessant humà de Badia i Margarit

Vull explicar una anècdota inèdita sobre el filòleg Antoni Maria Badia i Margarit (1920-2014). Ell formava part d'una sèrie de persones que van ajudar a impulsar la creació i el desenvolupament d'hospitals que es dedicaven a la guarició del càncer.

Hi havia una família que tenia un parent d'edat juvenívola que patia una malaltia molt greu. El diagnòstic tenia mala peça al teler. A més, aquesta persona no tenia plaça en cap hospital oncològic del país. Mitjançant la influència del senyor Badia i Margarit, aquest jove, gairebé sentenciat, no només va entrar al centre sinó que també va aconseguir guarir-se de la seva malaltia.

Aquesta anècdota l'explicava un familiar d'aquell pacient, tremendament emocionat. I deia que li agrairia eternament al senyor Badia i Margarit la gestió feta. I que per molts anys que passin no podrà mai oblidar el que va fer.

MIQUEL MENTRUIT
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Autoritat

Sembla que avui dia hi ha una crisi d'autoritat i que cadascú fa el que li plau sense fer cas de les lleis humanes i divines. Als pares, mestres, dirigents i fins i tot a la mateixa Església es contesta l'autoritat... A què creu que és deguda aquesta crisi? Com recuperar l'autoritat i la credibilitat del poder? Potser caldria més «mà dura»?

La mateixa paraula *autoritat* ens remet, etimològicament, a «ser un mateix», és a dir, a ser autèntic. Potser aquesta al·lèrgia que vostè observa respecte de l'autoritat és deguda, en part, al fet que, sovint, sota el nom d'autoritat, en realitat el que s'amaga és autoritarisme o abús d'autoritat. La temptació de corrompre el poder i l'autoritat, que sempre han d'estar al servei de les persones, és una temptació molt real i constant. La realitat que ens envolta ens en dóna mil proves. A petita i gran escala. Em ve a la memòria un interessant article que va escriure fa poc un mossèn de Lleida i que és molt aclaridor. El titulava de forma suggestiva: *Si quiere saber cómo es fulanito, déle un despachito...* Sí, és fàcil que càrrecs, autoritat i poder ens puguin fàcilment al cap i ens maregin i maregin tots els que tenim al voltant. També ho recordava fa poc el papa Francesc als nou cardenals advertint-los de fugir d'una comprensió mundana del poder i l'autoritat.

Aquests dies hem llegit a l'Evangeli que «Jesús ensenyava amb autoritat». Potser hi podríem trobar la clau d'aquesta qüestió. Jesús ensenya amb l'autoritat mateixa que Déu li dóna. En Ell no hi ha distància entre el que és, el que diu i el que fa. Avui diríem, en llenguatge popular, que Jesús és «autèntic». Convenç, no s'imposa. L'autoritat es perd quan es converteix en despotisme, coacció injusta, abús i egocentrisme. Un pare, un mestre, un governant, un ministre de l'Església reben una autoritat i una potestat que han d'acreditar dignament en el servei a exercir. És coneguda la paraula de Jesús sobre aquests temes: els qui governen en el món (podríem dir «mundanament») disposen de les persones com si en fossin amos i senyors, però que no sigui així entre vosaltres... I tots ens hauríem d'esforçar en aquest sentit. Jo crec que la recuperació de l'autoritat que vostè comenta passa per un exercici pacient del seu bon ús, acreditant-nos com Jesús amb l'autoritat de la veritat, del servei i de la coherència que fan que una persona o institució siguin creïbles i autèntiques. Pel que fa a la «mà dura», caldria esbrinar molt bé què vol dir amb aquesta expressió, que pot contenir significats acceptables però també actituds molt inquietants i perilloses. Afortunadament Déu no ens tracta mai amb «mà dura» i amb el seu procedir ens ensenya el veritable estil de tractar les persones. No li sembla?

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Podeu enviar les cartes a: redaccio@catalunyacristiana.cat

Amb bon humor

Assemblea anual de Mans Unides a Tortosa

Elena Tortajada

Presidenta-delegada de Mans Unides de Tortosa

El diumenge 25 de gener, més de cinquanta voluntaris d'arreu de la diòcesi tortosina es van aplegar a l'assemblea anual de la Delegació diocesana i amb l'assistència d'un convidat molt especial, Juan José Omella, bisbe de Calahorra-La Calzada-Logroño i consiliari de Mans Unides.

El bisbe de Tortosa, Enrique Benavent, va dirigir unes paraules de benvinguda als assistents. Tot seguit, Mons. Omella va impartir una conferència centrada en la campanya que aquest any proposa Mans Unides, sota el lema «Lluitem contra la pobresa, t'hi apuntes?»

Va introduir la xerrada fent un recordatori dels orígens de l'organització i com l'Església va assumir aquella «campanya contra la fam» com el seu instrument per donar veu als més empobrits i marginats, amb dimensió missionera i evangelitzadora, treballant en solidaritat amb tots els homes de bona voluntat a favor d'un home nou i una societat nova.

El prelat va continuar amb la necessitat de descobrir la caritat com l'eix transversal de tota acció evangelitzadora i que ha de moure tota vida cristiana. Els cristians hem de saber i experimentar com i per què «l'anunci de l'evangeli és la primera forma de caritat» i arribar a la convicció que «sense una evangelització realitzada a través de la caritat, l'anunci de l'Evangeli corre el risc de no ser comprès» (NMI, 50).

També es va referir als principals perills que poden amenaçar el treball sociocaritatiu, com la manca d'engrenatge de l'acció caritativa i social amb la resta de les accions eclesials i amb el conjunt de la comunitat, prevaler la

quantitat sobre la qualitat de les accions o el voluntariat poc testimonial.

Per concloure la seva intervenció va fer aquesta reflexió: «També nosaltres, cristians d'aquesta associació i de tots els llocs del món, estem cridats a ser "pare i mare dels pobres", en prolongació de l'acció caritativa de l'Església. L'Església té la missió de cuidar i d'estimar especialment els pobres, tal com ens ho va ensenyar Crist, el nostre Mestre. Tant de bo sapiguem exercir aquesta acció caritativa i exercir-la en nom de l'Església.»

Així mateix, Mons. Omella va afegir que «tant de bo que estiguem atents a les necessitats dels homes del nostre temps i siguem signes d'esperança, amb la força del Senyor i amb el nostre com-

L'Església té la missió de cuidar i d'estimar especialment els pobres, tal com ens ho va ensenyar Crist, el nostre Mestre

promís a favor de l'home, de cada home, de cada dona, de tota la humanitat».

Posteriorment es va informar dels resultats econòmics de la campanya del 2014 i es van explicar els projectes que la nostra diòcesi donarà suport aquest any a l'Índia, Kènia i Sierra Leone.

Finalment, els diferents equips van compartir les activitats i iniciatives que duen a terme per sensibilitzar i recaptar fons a les seves poblacions. La jornada va acabar amb la celebració de l'eucaristia a la parròquia de Sant Blai, presidida pel bisbe Omella, acompanyat pel rector de la parròquia, Mn. Isaías Riba. Una jornada molt enriquidora i que ens anima a continuar treballant per un món més just i fratern.

Dia Mundial de Pregària de les Dones

Manolita Fuentes de Capó

Coordinadora

L'any 1887 les dones laiques de l'Església presbiteriana dels Estats Units van fer una crida per dedicar un dia especial a les missions locals, que el 1889 es va convertir en un dia anual d'oració. Les dones d'altres denominacions es van unir en el Dia Mundial d'Oració per les Missions Locals.

En el decenni del 1890, dues dones baptistes, amb una visió més àmplia del món, van convocar un Dia Mundial d'Oració per les missions estrangeres.

L'any 1920, el Comitè Nacional—format el 1919 per preparar els materials de pregària i correspondència amb els comitès locals—va fer una crida oficial a totes les dones de totes les esglésies per unir-se el primer divendres de Quaresma per tal de pregar per les missions cristianes

d'arreu del món.

L'any 1941 es va formar als Estats Units el moviment interdenominacional Dones Unides, que promovia el Dia Mundial de Pregària, que unificava tots els grups i esdevenia el responsable d'aquest nou moviment ecumènic.

Dia Mundial de Pregària

El 1922, les dones del Canadà van començar a organitzar Dies de Pregària. En pocs anys es van formar comitès nacionals en altres països de parla anglesa. A partir del 1927 es va anomenar Dia Mundial de Pregària.

El 1945, tot considerant els resultats de les dues guerres mundials, va sorgir un gran desig de reconciliació i de pau. Mitjançant el Dia Mundial de Pregària, es va incrementar la consciència ecumènica i l'acció conjunta. El 1961, més de 2.000 dones de 80

països van celebrar el 75è aniversari del Dia Mundial de Pregària.

L'any 1967, 120 dones provinents de 80 països van formar un Comitè Provisional per tal de considerar la formació i funcions d'un comitè internacional per promoure el Dia Mundial de Pregària. El 1970, el Comitè Internacional, reunit a Bangkok, Tailàndia, va prendre l'acord d'invitar la Unió Mundial d'Organitzacions de Dones Catòliques perquè nomenessin dues persones d'enllaç en el Comitè Executiu.

El 1974, 60 dones de 37 països es van reunir a Cuernavaca (Mèxic). El 1978, 80 dones de 43 països, incloent-hi 17 països africans, es van reunir a Zàmbia. Les sessions van tenir lloc a Lusaka i al Centre Ecumènic Mindolo a Kitwe. El 1987 es va celebrar a Nova York el centenari del Dia Mundial de Pregària.

El 1950 la Sra. Bell, de l'Església

metodista a Barcelona, va començar la celebració i el 1955 la va seguir Friedel Gutiérrez. L'any 1959, Elena de Taibo va impulsar que se celebrés a Madrid.

Enguany el Dia Mundial de Pregària 2015 tindrà lloc el divendres 6 de març a la capella de la Sang de la basílica de Santa Maria del Pi, a les 19.30 (plaça del Pi, 7, de Barcelona). El tema de la pregària és: «Compreneu el meu amor?» (Jn 13,1-17).

Dones de totes les confessions conviden tothom a participar de la pregària ecumènica, que des de fa més de 65 anys se celebra a les Bahames. Dones de les Bahames ens conviden a conèixer la seva situació vital. Primer, abans de pregar, ens informaran perquè actuem radicalment tot fent l'experiència de l'amor de Jesús per a cadascun de nosaltres i com a comunitats interconfessionals ens sentim solidaris dels seus projectes.

Paraula i vida

Una Quaresma oberta a la Pasqua

Amb la seva extraordinària capacitat d'expressar gràficament i de manera molt entenedora el seu pensament, el papa Francesc ha escrit que «hi ha cristians l'opció dels quals sembla la d'una Quaresma sense Pasqua». Recordo ara aquesta frase seva, que trobem en *La joia de l'Evangeli*, el seu document programàtic, perquè amb el Dimecres de Cendra iniciem precisament el camí de Quaresma que ens ha de portar a la celebració de la Pasqua, la principal festa de l'any cristià i el centre de totes les altres festes.

Quan ja eren evidents els aires de confrontació entre Jesús i alguns dels fariseus i mestres de la Llei jueva, aquests —segons ens explica l'Evangeli— li van fer una pregunta acusatòria a Jesús: «Com és que els teus deixebles no segueixen la tradició dels antics, sinó que mengen amb les mans impures?»

Jesús, a partir d'una cita del profeta Isaïes, els acusa d'hipòcrites perquè honoren Déu amb els llavis però en mantenen allunyat el seu cor, que per a la Bíblia és el nucli fonamental i el centre

de la persona. El fariseisme és una temptació constant de tota pràctica religiosa si aquesta es recolza només en el compliment de la lletra, en la formalitat, en l'aparença i ignora el fons, l'essència, el valor profund i pedagògic de les pràctiques. D'aquesta manera, es fàcil caure en la hipocresia i en un sentiment de falsa superioritat moral sobre els altres, tan magistralment il·lustrades per Jesús en la paràbola del fariseu i del publicà amb aquestes paraules: «Et dono gràcies, oh Déu, perquè no sóc com els altres homes, ni com aquest publicà...»

La litúrgia del Dimecres de Cendra és una molt bona teràpia contra la temptació del fariseisme. I ho és precisament amb unes paraules que ens parlen de l'actitud interior i la discreció espiritual amb què hem de viure les tres pràctiques pròpies dels temps de Quaresma: l'oració, el dejuni i l'almoina. En el Sermó de la Muntanya, la *carta magna* del cristià, Jesús ens diu: «Quan pregueu

—oració— no ho feu com els hipòcrites»; «quan dejuneu —dejuni— no feu un posat trist»; «quan doneu als qui ho necessiten —almoina—, no ho anunciis a toc de trompeta»... I afegeix: «Us ho dic amb tota veritat: ja tenen la recompensa. Tu, quan dejunis, renta't la cara i posa't perfum perquè la gent no sàpiga que dejunes, sinó només el teu Pare, i ell, per a qui no hi ha secrets, t'ho recompensarà.»

El Senyor diu per mitjà del profeta Isaïes que el dejuni que el complau és el que allibera els qui estan empresonats, deslliga les corretges del jou, deixa lliures els oprimits i trosseja jous de tota mena. «Comparteix el teu pa amb els qui passen fam, vesteix el qui va despullat. No els defugis, que són germans teus. Llavors brillarà com l'alba la teva llum, i les teves ferides es clouran en un moment.» Amor i solidaritat enfront de formulismes buits; realitat enfront d'aparences. Sense hipocresies ni enganys. Ho expressa d'una manera contundent el profeta Joel, que escoltarem el proper dimecres: «Esquinceu-vos el cor, i no els vestits!»

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Als quatre vents

Cendra al cap

Pocs dies abans del Dimecres de Cendra, pòrtic de la Quaresma, em sembla oportú reflexionar sobre aquest gest tan especial que es fa a les esglésies, que és rebre cendra als nostres caps.

L'antic ritu oriental emprava la cendra, resta d'una combustió, per a significar la fugacitat de la vida. Els cristians van adoptar aquest gest com un ritu penitencial que s'aplicava al principi als «penitents públics», que pels seus greus pecats havien trencat amb la comunió eclesial. Després es va estendre a tots els fidels per encetar aquest temps de conversió que precedeix la Setmana Santa.

En els nostres dies és possible que moltes persones considerin la imposició de la cendra com una humiliació innecessària, producte d'una època passada en què la consideració sobre el temor de

Déu predominava sobre el seu amor i els sermons sobre el pecat deixaven menys espai a la confiança en la misericòrdia divina.

En realitat humiliar per humiliar o expressar penediment públic mai no ha estat el sentit de la imposició de cendra del primer dia quaresmal. Només cal veure les lectures que l'Església ens ha proposat, començant per la del llunyà profeta Joel, que es pregunta de què serveix esquinçar-se les vestidures si el cor continua lluny del Senyor, és a dir de practicar el bé i la justícia. També trobem un ressò d'aquesta idea en el salm *Miserere*, quan demanem un cor nou i un esperit nou, mentre es canta la tornada «perdó, Senyor, perquè hem pecat».

La Quaresma és un temps de pregària, dejuni i almoina. No sols de dejuni, és a dir de mortificació.

Si això no ens apropés més a l'amor de Déu, de què serviria? I si no anés acompanyat de la solidaritat amb els altres, sobretot amb els més necessitats, de què ens valdria a ulls de Jesucrist, que ens va deixar en herència el manament sublim de l'amor fratern?

Moltes vegades hem sentit l'acudit fàcil d'algú que proposa menjar ostres o llagosta el Dimecres de Cendra o el Divendres Sant per a no contravenir les disposicions sobre l'abstinència de carn. La religió cristiana no és un codi de la circulació, ni un formulari o una llista de preceptes: és conèixer i estimar Jesucrist, que a l'Evangeli deixa testimoni de com avorria els qui en nom de la llei i les seves petites prescripcions rebutjaven el pròxim. Vista en el seu veritable sentit, la Quaresma és primavera de l'esperit.

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

P. ENRIC PUIG, SECRETARI GENERAL DE LA FUNDACIÓ ESCOLA CRISTIANA DE CATALUNYA

«Des de la bona nova de Jesús, l'escola cristiana ofereix camins de creixement integral»

Miquel Àngel Codina

Llicenciat en Pedagogia, el jesuïta P. Enric Puig i Jofra és secretari general de la Fundació Escola Cristiana de Catalunya, president del Patronat de l'Institut Químic de Sarrià, vicepresident del Patronat de la Fundació Universitat Ramon Llull i consiliari de la Fundació Pere Tarrés. Col·labora en l'equip pastoral de l'església del Sagrat Cor de Barcelona. Ha estat, entre altres càrrecs, secretari general de la Coordinació Catalana de Colònies, Casals i Clubs d'Esplai i director general de Joventut de la Generalitat de Catalunya.

La Fundació Escola Cristiana de Catalunya aplega 402 escoles de tota la geografia catalana. Quins són els punts comuns que comparteixen aquests centres escolars?

Són diverses les institucions i distintes les escoles, les quals ofereixen accents diferents i distintes propostes de servei, amb valors propis i específics en cada cas. Reunim presències de llarga trajectòria que poden arribar a acumular més de 300 anys d'història i realitats més recents. Escoles grans equipades i especialitzades o escoles petites i d'ambient familiar. Escoles més tradicionals o escoles més innovadores, però sempre amb qualitat i obertes a la millora contínua. Però també fem camí junts des de fa temps i compartim trets molt significatius que ens marquen i ens posicionen com a col·lectiu.

Defensem la llibertat d'ensenyament i el pluralisme educatiu que comporta l'exercici d'aquesta llibertat; defensem el dret d'elecció de centre educatiu per part de les famílies com a expressió del dret que llurs fills rebin una educació d'acord amb els seus criteris. Les escoles cristianes són escoles que volen viure segons l'ensenyament de Jesús, i volem que aquesta oferta educativa estigui oberta a totes les famílies, sense cap mena de discriminació. També volem que en aquestes escoles tots els alumnes tinguin autèntiques possibilitats de reeixir personalment i acadèmicament.

Per què vau decidir impulsar l'any passat la campanya Tria Escola Cristiana?

Perquè detectàvem que aquesta oferta no sempre era prou coneguda en determinades zones i sectors de població, o bé no se'n tenia una imatge prou actualitzada i, per tant, real del que l'Escola Cristiana és avui. I també perquè constatarem que moltes famílies es troben un xic perdudes a l'hora de triar escola o, fins i tot, desconeixen les possibilitats reals

Foto: Agustí Codinach

d'elecció al seu abast. En tractar-se d'escoles parcialment finançades amb fons públics, les escoles cristianes participen del procés de preinscripció i matrícula que fixa la Generalitat i hi ha determinades restriccions, però sota el principi de l'elecció d'escola per part de les famílies.

Quins són els objectius fonamentals d'aquesta campanya?

D'acord amb aquestes necessitats detectades, el primer objectiu és recordar a les famílies el dret que els assisteix a triar l'escola que volen per als seus fills. Informar-les de les possibilitats reals que tenen d'exercir aquest dret. Lligat amb aquest, hi ha un segon objectiu que és sensibilitzar sobre la importància de triar escola, amb criteri, tot recordant que els motius per a l'elecció d'un centre o altre poden ser diversos i igualment vàlids d'acord amb els principis i criteris de la família. També volem recomanar centrar la «tria» en el col·lectiu de l'Escola Cristiana de Catalunya. Un col·lectiu que aporta la confiança del seu compromís amb l'educació de qualitat per a tothom, uns trets comuns i, alhora, una diversitat d'ofertes concretes per ajustar-se a les diferents opcions de les famílies.

En aquesta segona edició de la campanya Tria Escola Cristiana, quins són les principals novetats?

D'acord amb els objectius assenya-

lats, la nostra campanya no pretén explicar les característiques específiques de cadascuna de les 402 escoles, sinó aportar molta informació sobre el dret i els procediments per escollir escola i criteris i orientacions sobre com fer la tria. Enguany, a banda dels textos escrits, oferim deu vídeos molt breus que orienten per cercar i trobar l'escola que volem per als nostres fills. També recomanem adreçar-se a les escoles un cop s'ha fet una primera selecció per conèixer-les més a fons. Més que explicar què fan les escoles, la nostra campanya pretén acostar les famílies a les escoles. Per això un dels elements clau que l'articulen és un ràpid cercador web, www.TriaEscolaCristiana.cat, on localitzar les 402 escoles i des d'on es poden enviar sol·licituds per rebre més informació o trobar les dades per posar-s'hi en contacte. La nostra campanya es complementa amb aquella que cada institució o cada escola fa per presentar la seva proposta específica.

Els mitjans online tenen cada cop més importància per a la difusió d'una campanya d'aquestes característiques.

Sí. La campanya s'adreça de manera especial als pares que cerquen escola per primera vegada; per tant, es tracta de famílies joves plenament integrades en la cultura digital i que sabem que utilitzen aquestes eines en les seves cerques. El nostre cercador

és un web, no pas una guia en paper que resultaria molt menys manejable. Per això reforcem la presència en les xarxes socials per donar a conèixer aquest cercador i anem incorporant-hi més elements audiovisuals, com els vídeos esmentats. També és cert que els mitjans *online* tenen uns costos menors que la publicitat en els grans mitjans i no hem d'oblidar que la nostra campanya es fa amb uns recursos econòmics força limitats.

Què pot oferir avui dia l'escola cristiana als pares i als alumnes?

En primer lloc, en destacaria el professorat, professional, amb vocació, compromès, ben preparat i en constant actualització i perfeccionament. És una escola en recerca permanent, que millora cada dia i innova per assolir un millor aprenentatge, cercant la personalització i l'adaptació a cada alumne, amb una proposta educativa que, des de la bona nova de Jesús i en un clima de llibertat, proposa un horitzó de sentit per a la persona i ofereix camins de creixement integral. Una escola orientadora; una escola catalana, oberta al multilingüisme i que forma alumnes plurilingües; i moderna pel que fa als nous entorns d'aprenentatge i a la incorporació de la cultura digital.

La metodologia per educar infants i joves en els valors de l'humanisme cristià ha canviat substancialment en els darrers anys?

Els valors, el fer, les actituds, les virtuts que neixen de l'Evangeli són d'ahir, d'avui i de sempre. L'escola cristiana no es pot quedar en un mer humanisme cristià, encara que molts alumnes o les seves famílies no se sentin cridats a més. Ha d'oferir a aquells que ho desitgin, que ho busquin, que s'hi sentin cridats, la possibilitat d'anar més enllà, de conèixer Jesús, de viure i celebrar la fe, fent-ne experiència fonamentadora de la seva vida.

Cal un nou impuls evangelitzador a l'escola?

Sempre cal un nou impuls evangelitzador! Considero que moltes escoles cristianes l'estan fent, tenen present aquesta dimensió en les seves programacions, en les activitats pastorals, en la formació del professorat. No fa pas gaires dies que es van celebrar les Jornades Pastorals de l'Escola Cristiana de Catalunya d'enguany, on es va abordar específicament el tema en la ponència del Dr. Xavier Morlans: *Estímul per a l'evangelització a l'escola cristiana inspirats en l'«Evangelii gaudium» del papa Francesc*. Tot sempre des de la realitat de cada escola, tenint ben present que l'escola cristiana esdevé, sovint, espai de primer anunci i l'únic pont que apropa els alumnes i les seves famílies al fet religiós, a la fe, a Jesucrist que ens parla en l'Evangeli i a l'Església.

COMPROMESOS

AMB L'EDUCACIÓ DE QUALITAT
PER A TOTHOM

TRIA ESCOLA CRISTIANA
• www.triaescolacristiana.cat
• 93 302 70 13

Escola Cristiana
de Catalunya

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(CICLE LITÚRGIC B; FERIA 1) TEMPS DE DURANT L'ANY
(SALTERI: SETMANA 2)

FEBRER

15. DIUMENGE
Diumenge VI de durant l'any, Verd.
Lectures: Levític 13,1-2.45-46 / 1 Corintis 10,31-11,1 / Marc 1,40-45
SANTORAL: Claudi de la Colombière, prev.; Faustí i Jovita, mr.; Geòrgia, vg.; Joan Baptista de la Concepció, prev.
16. DILLUNS
Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 4,1-15.25 / Salm 49 / Marc 8,11-13
SANTORAL: Arnau, ab.; Honest; beat Joan de Sant Domènec, mr.; Juliana, vg. i mr.; Onèsim, b.; Porfiri, mr.; beat Simó de Càscia, prev.
17. DIMARTS
Fèria, Verd. Lectures: Gènesi 6,5-8;7,1-5.10 / Salm 28 / Marc 8,14-21. O bé: *Els sets sants fundadors de l'Orde dels Servites (ML), Blanc.*
SANTORAL: Aleix Falconieri, prev. i fund.; Mesrob, monjo; Ròmul, mr.; Silví, b.

TEMPS DE QUARESMA

18. DIMECRES
Dimecres de Cendra, Morat. Lectures: Joel 2,12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5,20-6,2 / Mateu 6,1-6.16-18
SANTORAL: Bernadeta Soubirous, vg.; Eladi, b.; Francesc Regis de Clet, prev. i mr.; beat Joan de Fièsola, prev.; Simó, b.
19. DIJOUS
Fèria, Morat. Lectures: Deuteronomi 30,15-20 / Salm 1 / Lluç 9,22-25
SANTORAL: beat Àlvar de Còrdova, prev.; Conrad de Piacenza, erm.; beata Elisabet Picenardi, rel.; Gabí, prev. i mr.; Jordi, monjo.
20. DIVENDRES
Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15
SANTORAL: Amada, rel.; Eleuteri, b.; beat Maurici Proeta, rel.; Nemesi i Potami, mr.
21. DISSABTE
Fèria, Morat. Lectures: Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluç 5,27-32
SANTORAL: *Misteriosa Llum de Manresa.* Claudi, mr.; Dositeu, monjo; Pere Damià, b. i doctor.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

El leprós, moralment afectat per la llei del pur i l'impur

El títol pressuposa uns coneixements mínims de la Llei jueva sobre la puresa legal. No es tracta aquí d'un malalt de lepra, sinó d'un individu a qui els dirigents d'Israel han declarat impur, per haver-se pronunciat públicament a favor de Jesús. L'havien excomunicat perquè deixés de contaminar els altres amb la seva actitud. Saltant-se les prescripcions legals d'allunyament total que li havien prescrit, acudeix a Jesús i li suplica: «Si volguessis, pots declarar-me pur», cosa que el comprometria perillosament davant les autoritats religioses. La reacció de Jesús, segons el Còdex Beza, és furibunda i entenedora: «Aïrat, estengué la seva mà, el va tocar i li diu: "¡Ho vull, queda't pur!"». Amb l'acció de tocar-lo, deixa clar que no creu en la Llei del pur i l'impur. La ira de Jesús expressa la seva indignació davant l'actitud perfidiosa del deixeble. El text alexandri rebaixa el to i ho redueix a un mot entranyable: «Compadit d'ell...» Jesús vol evitar de totes totes que es faci públic. Per això, a continuació, «s'abalançà damunt d'ell, directament l'expulsà i li diu: "Mira de no dir-ho a ningú; al contrari, vés-te'n, mostra't tu mateix al sacerdot i ofereix per la teva purificació el que prescriví Moïses, perquè en tinguin constància."» Jesús no vol deixebles que facin el doble joc: voler restar amb ell i mantenir bones relacions amb les autoritats jueves. L'expulsa del seu grup i li ordena que se sotmeti a la Llei d'acord amb el ritual de la Metsorà (Lv 14) i així es reintegri de ple en la institució religiosa. L'exleprós, en canvi, en farà cas omís: «Però ell, en sortir, començà a pregonar i a divulgar aquella dita, fins al punt que Jesús ja no podia públicament entrar a la ciutat, sinó que es va quedar fora, en llocs deserts.» De retruc, l'ordre d'allunyament total ha afectat ara Jesús. La gent, però, no en farà cap cas: «I acudien a ell de tot arreu.» Amb el verb «acudir» Marc obre i tanca la perícopa.

Lectures bíbliques

Diumenge VI de durant l'any

Lectura primera Lv 13,1-2.44-46 <i>Els leprosos han de viure sols, fora del campament</i> Lectura del llibre del Levític: El Senyor digué a Moïses i a Aharon: «Si algú té a la pell una inflor, crostes o erupcions que facin témer el mal de la lepra, serà portat al sacerdot Aharon o a un dels seus fills sacerdots. Els qui pateixen del mal de la lepra han d'anar escabellats, amb els vestits esquinçats, tapats fins a la boca, i han de cridar: "Impur, impur!" Mentre el mal persisteixi són impurs, i han de viure sols, fora del campament.»	Lectura segona 1Co 10,31-11,1 <i>Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist</i> Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint: Germans, quan mengueu o begueu, o feu alguna altra cosa, feu-ho tot a glòria de Déu. No sigueu mai ocasió d'escàndol, ni per als jueus, ni per als grecs, ni per a l'Església de Déu, tal com ho faig jo, que en tot procuro d'adaptar-me a tots, i no busco allò que em convé a mi, sinó allò que convé als altres, perquè se salvin. Seguiu el meu exemple, tal com jo segueixo el de Crist.	Al·leluia Lc 7,16 <i>Ha aparegut entre nosaltres un gran profeta, Déu ha visitat el seu poble.</i> Evangeli Mc 1,40-45 <i>La lepra desaparegué i quedà pur</i> Lectura de l'evangeli segons sant Marc: En aquell temps, es presentà a Jesús un leprós, s'agenollà i li digué, suplicant-lo: «Si voleu, em podeu purificar.» Jesús, compadit, el tocà amb la mà i digué: «Sí que ho vull: queda pur.» A l'instant la lepra desaparegué i quedà pur. Tot seguit Jesús el va fer marxar, després de recomanar-li seriosament de no dir-ho a ningú, sinó d'anar a fer-se examinar pel sacerdot, oferir per la seva purificació el que Moïses havia ordenat i certificar que ja era pur. Però ell, així que se n'anà, començà de proclamar-ho davant la gent i de fer-ho conèixer pertot arreu, tant, que Jesús ja no podia entrar manifestament als pobles i havia de quedar-se a fora, en llocs despoblats. Però la gent venia a trobar-lo de tot arreu.
Salm responsorial 31 Feliç el qui ha estat absolt de la falta i ha vist sepultat el seu pecat. Feliç l'home a qui el Senyor no té en compte la culpa, i dintre seu ja no manté l'engany. R. En vós he trobat el meu recer, vós em guardeu del perill. M'he decidit a reconèixer la falta, no us he amagat més el meu pecat. Tan bon punt m'ho he proposat, Senyor, M'heu perdonat la culpa comesa. R. Alegreu-vos, justos, celebriu el Senyor; homes rectes, aclameu-lo. R.	 Glòria Monés	

Temps de carnaval i temps de Quaresma

F. Xavier Parés Saltor

Delegat diocesà de Litúrgia d'Urgell
xpires@bisbaturgell.org

Costums humans i religió, sovint van molt apallades i són tan inseparables que una existeix gràcies a l'altre. Les arrels cristianes del nostre poble són tan profundes que han arribat a crear unes tradicions populars que formen part de la mateixa cultura del poble. Això és el que ha passat entre Cendra i Carnaval. Avui, segurament que Carnaval no existiria si no fos perquè existeix Cendra.

Sabem que ja abans de Crist, a Mesopotàmia, se celebraven festes de llibertinatge per preveure i esperar el bon temps que s'apropava. Totes les cultures primitives i, sobretot, les històriques, perseguien la idea de llibertat, amb festes en les quals tothom es podia manifestar tal com era, tot obeint a una veu interior que et fa expressar el que sents i ets, com una consciència que et diu qui ets i què ets capaç de fer. Amb tot, d'alguna manera l'home sempre se sent condicionat per la religió, la política, la societat o el mateix comportament humà. A l'època moderna, carnaval és temps de riure i de ballar, d'abusos del cos en el menjar, en el beure, i en els plaers carnals (d'aquí ve la paraula Carnaval). Són dies de disbauxa en temps d'hivern, tot esperant una nova primavera. Un abús de tot, abans de començar el temps penitencial de la Quaresma. A la societat d'avui, té més ressò Carnestoltes que Cendra i Quaresma, tot i que les festes de carnaval estan situades, i per tant, condicionades al temps quaresmal, almenys pel que fa a les dates en què se celebren.

El Carnaval ens porta a un dimecres d'hivern, anomenat dimecres de Cendra, a quaranta dies de la Pasqua (sense comptar-hi els diumenges); un dimecres gris com el color de la cendra, dia d'austeritat, amb dejuni i abstinència, com per voler posar fre a les disbauxes carnavalesques. És un dimecres penitencial de purificació, amb el desig de perdó i de conversió dels pecadors. La cendra que s'imposa sobre el front dels creients ens recorda que també nosaltres som pols i que la nostra vida té necessitat de purificació interior. La cendra, que és residu de branques cremades, significa allò en què es converteix el nostre cos difunt, després de tants afanys i lluites de la vida humana. Ens recorda l'inici i el destí del cos humà. L'urna d'un difunt incinerat és el signe més clar de la nostra realitat enfront del misteri diví. A la Bíblia, la cendra significa sofriment, penediment, dol, dejuni, privacitat, austeritat, conversió... tornar al camí recte. Antigament, la cendra només es posava als pecadors públics, que eren expulsats temporalment del temple, amb la finalitat que anessin a fer penitència durant la Quaresma, i tornessin el Dijous Sant per rebre solemnement l'absolució i així ser reincorporats al temple per poder celebrar la Pasqua. Més tard, al segle XI, s'estengué la imposició de la cendra a tots els fidels, essent aquest el ritu cristià de l'inici de l'exercici quaresmal. Els formularis litúrgics

ho expressen molt bé: «Converteix-te i creu en l'evangeli» (cf. Mc 1,15), «Recorda que ets pols i en pols et convertiràs» (Gn 3,19). Convé fer de la pols l'objecte de la nostra meditació, ja que el cos de l'home/dona és mortal però la seva ànima és immortal. És pols però també és esperit que pot arribar a conèixer Déu i ser immortal. La cendra esdevé signe de conversió i de confiança en Déu. De la pols i de les cendres esdevindrà la resurrecció i la vida eterna de cadascun dels mortals.

Val la pena que meditem allò que diu el llibre de l'Eclesiastès: «Per a tot hi ha el moment, i un temps per cada cosa sota el sol. Temps d'infantar i temps de morir. Temps de plantar i temps d'arrencar la planta. Temps de matar i temps de curar. Temps d'enrunar i temps de bastir. Temps de plorar i temps de riure. Temps de lamentar-se i temps de ballar. Temps de llençar pedres i temps d'aplegar-ne. Temps d'abraçar i temps d'allunyar-se de les abraçades. Temps d'exigir i temps de perdre. Temps de guardar i temps de llençar. Temps d'esquinçar i temps de cosir. Temps de callar i temps de parlar. Temps d'estimar i temps d'odiar. Temps de guerra i temps de pau. ¿De què li serveix al qui treballa, allò que fa? He considerat el problema que Déu ha posat als homes. Tot ho fa escaient en el seu temps; però també ha posat la ignorància en el cor de l'home, per tal que ningú no descobreixi l'obra que Déu fa, des del començament fins a la fi» (Ecl 3,4-11).

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Beat Antoni Leszczewicz

- ✓ Nascut prop de Vínius, Imperi rus, avui Lituània, l'any 1890
- ✓ Rector a diverses ciutats de Sibèria i Manxúria
- ✓ Com a religiós marià de la Immaculada va predicar a Bielorrússia
- ✓ Immolat pels nazis amb altres màrtirs a Rosica, Polònia, l'any 1943
- ✓ Beatificat el 1999 per Joan Pau II

El beat Antoni Leszczewicz és un dels nombrosos màrtirs de la barbàrie nazi. De família polonesa, i vivint sota l'imperi rus, va estudiar al seminari de Sant Petersburg. Una vegada ordenat sacerdot va ser enviat per servir a la minoria catòlica, majoritàriament de parla polonesa, de la Sibèria oriental i la Manxúria xinesa, on es va estar vint-i-cinc anys.

Va arribar un moment que el beat Antoni va sentir la crida a la vida religiosa i va tornar a Polònia, on va entrar a la congregació dels Marians de la Immaculada Concepció. Els superiors els van enviar a un poble de l'est de Bielorrússia que s'havia quedat sense sacerdot a causa de la repressió soviètica. Durant l'ocupació alemanya l'àrea on servia el beat va ser un focus de resistència armada i com a càstig els nazis van agafar tots els veïns del poble, juntament amb el beat Antoni i diverses religioses, els van tancar a l'església i hi van calar foc. El beat va confessar els fidels i els va preparar per a la mort.

Barcelona

La meitat dels barcelonins són catòlics

Segons l'Enquesta de Serveis Municipals, només un 15% es declara practicant

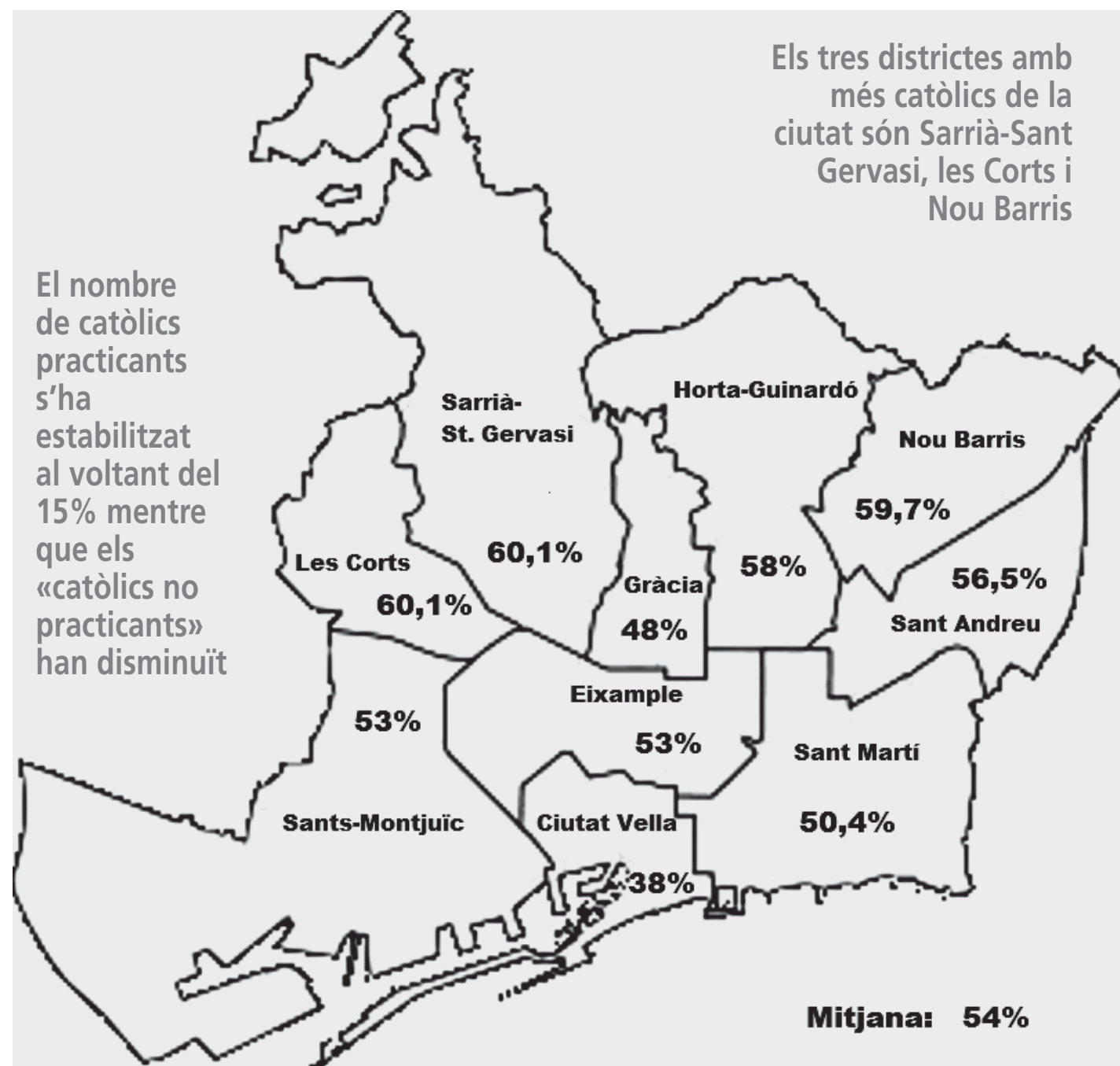
Joan Piñol
Barcelona

El baròmetre oficial de l'Ajuntament de Barcelona per al 2014 mostra una dada interessant sobre la realitat social de la capital catalana: la meitat dels barcelonins es declaren catòlics. Concretament, un 53,9%. Tot i així, aquesta xifra es desdobra entre aquells que són practicants (un 14,6%) i aquells que es consideren no practicants (un 39,3%). Aquest és el principal resultat pel que fa a la religió d'aquesta enquesta que encarrega cada any l'Ajuntament a la prestigiosa empresa de demoscòpia GESOP, que també elabora les enquestes del diari *El Periódico*. Aquest estudi es basa en 6.000 entrevistes personals, cosa que suposa una mostra molt elevada i tècnicament molt fiable.

Aquest estudi anual permet percebre també l'evolució de la ciutat pel que fa a religió al llarg dels anys. Des de l'any 2009 la tendència és clara: cada cop menys catòlics en detriment dels que es declaren «no creients». Si l'any 2009 un 62% dels barcelonins es considerava catòlic, l'any 2014 aquesta xifra havia baixat fins al 53,9%. Si comparem les diferents enquestes, s'aprecia clarament que el nombre de catòlics practicants s'ha estabilitzat a la baixa al voltant del 15% mentre que dels «catòlics no practicants» ha disminuït gradualment. La conclusió més senzilla és que molts d'aquells que eren catòlics per tradició però ja no anaven a missa de mica en mica han anat considerant-se no creients. En paral·lel, al llarg d'aquests cinc anys els no creients han augmentat un 8% i ara ja suposen un de cada tres barcelonins. La tendència fa pensar que, en els propers anys, els catòlics no arribaran a ser la meitat de la població de Barcelona i els no creients seran el grup predominant.

Si posem l'enquesta en xifres absolutes, s'observa que encara són moltes les persones que van a missa a la ciutat de Barcelona. Sobre un total d'1,6 milions d'habitants, més de 235.000 persones es consideren catòlics practicants cosa que representa pràcticament la mateixa població que té tot el districte de l'Eixample.

De fet, aquestes dades són similars a les de tot Catalunya. En l'última enquesta del Centre d'Estudis d'Opinió de la Generalitat feta el desembre passat, un 60% dels catalans es declaren catòlics i un 15% expressen que van a missa, com a mínim, un cop al mes. Si ho comparem amb la mitjana catalana, doncs, a Barcelona hi ha lleugerament menys catòlics però el mateix nombre de practicants, un 15%. Això sí, les dades de Barcelona i de Catalunya estan molt per sota de

Nombre de catòlics a partir del baròmetre oficial de l'Ajuntament de Barcelona per al 2014.

la mitjana espanyola. Al baròmetre de desembre del CIS, un 71% es declarava catòlic i un 16% dels espanyols es considerava practicant.

Augment de les altres religions

L'enquesta també reflecteix l'augment d'altres religions. Un 3,9% dels enquestats es declara cristià però d'altres confessions (protestants, ortodoxos...). Un 1% s'adhereix a religions orientals com ara l'hinduisme o el budisme.

Pel que fa a l'islam, un 3,2% dels barcelonins es defineix com a musulmà, amb presència especialment important al barri de Ciutat Vella (un 15,1%) però també a Nou Barris (un 4,5%) i a Sants (un 4,4%). La importància dels seguidors de Mahoma al districte de Ciutat Vella és clara si ens fixem en la ubicació dels seus centres de culte. De les 23 mesquites que hi ha a la Ciutat Comtal, 9 són a Ciutat Vella. Igualment, aquest districte és el que

acumula el percentatge de població immigrada més alt (un 42%). Això fa que sigui alhora el districte amb més musulmans, amb més creients de religions orientals i amb més cristians no catòlics. En total, un de cada quatre habitants d'aquest districte són creients d'altres religions. Això explica que sigui també el districte amb menys catòlics: un 38,2%.

Distribució territorial

L'altre districte de Barcelona on els catòlics no arriben al 50% és Gràcia, on només representen el 48%. Aquest districte és també on hi ha més no creients de la ciutat: un 42,2%. A l'altra banda de la taula, trobem els tres districtes més catòlics: Sarrià-Sant Gervasi, les Corts i Nou Barris. Els dos primers empaten amb un 60,1% i el tercer amb un 59,7%. Tot i així, Sarrià és on hi ha més persones que es declaren catòlics practicants: un 22,2%.

Observant aquesta distribució de les religions a Barcelona hi ha una

Els tres districtes amb més catòlics de la ciutat són Sarrià-Sant Gervasi, les Corts i Nou Barris

constatació interessant. Els tres districtes més catòlics de la ciutat són els dos més rics i el més pobre. Efectivament, Sarrià i les Corts són aquells on la renda per càpita és més elevada i quasi duplica la mitjana de tota la ciutat. En canvi, Nou Barris amb prou feines supera la meitat de la mitjana de Barcelona. Dit més gràficament: la renda de Sarrià-Sant Gervasi triplica la de Nou Barris. Per tant, els catòlics s'ubiquen tant a les zones de classe alta i mitjana-alta com a les zones més pobres. En canvi, barris de classe mitjana com l'Eixample, Gràcia, Sants i Poblenou presenten xifres molt més baixes, tant de catòlics practicants com de no practicants. Els resultats d'aquesta enquesta són les dades més acurades que hi ha sobre la pràctica religiosa a la ciutat de Barcelona. Aquest estudi deixa una fotografia de la ciutat amb molta diversitat religiosa i amb moltes diferències entre els diferents districtes. Un panorama, però, en què la religió catòlica continua sent la predominant.

Barcelona

Els Missioners Espiritans celebren 50 anys a Catalunya

Aquesta congregació missionera manté la seva presència gràcies als laics

Rosa María Jané Chueca
Barcelona

«El missioner va a evangelitzar, però l'important és que també es deixi evangelitzar. I jo crec que a Catalunya ens vam deixar evangelitzar perquè vam arribar aquí sense conèixer ningú i en menys de dos anys ja pensàvem en un seminari major. Va ser per la força que ens van donar els cristians que vam anar trobant a Catalunya, que ens van fer descobrir que aquí es podia treballar per la missió.» Així s'expressa el Gmà. Javier Blanco, missioner espirità, en recordar com va arribar aquesta congregació missionera a Catalunya, fa 50 anys.

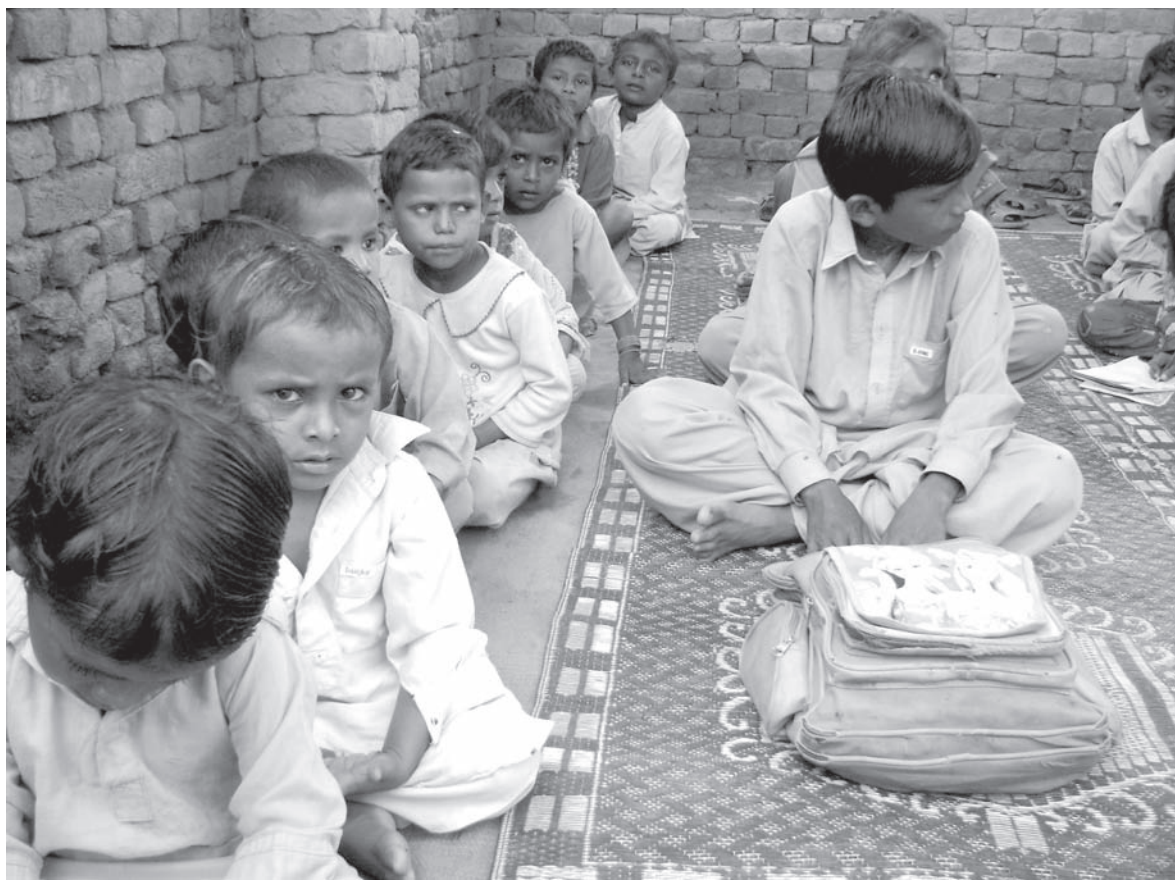
Actualment els espiritants mantenen la seva presència a terres catalanes gràcies als laics, a la Família Espiritana. «Els laics ens van ajudar», continua el missioner, «i fins avui són amb nosaltres. El grup que es va formar llavors es manté en aquesta línia missionera d'anunciar l'Evangeli allà on es troba: parròquia, família, feina... però sempre pendent de la nostra tasca *ad extra*. Li estem molt agraïts. La Família Espiritana no ens falla mai».

La missió dels espiritants, ens explica el provincial de la congregació a Espanya, el P. Víctor Cabezas, té tres pilars: «L'anunci de l'Evangeli allà on encara no ha estat anunciat; anar cap als més pobres i grups desfavorits al món, i estar disponibles on no hi ha obrers i se'n necessiten.»

El P. Cabezas subratlla que aquí desenvolupen l'animació missionera. «Fer prendre consciència en aquesta Església local en què estem que no pot tancar les portes, sinó que s'ha d'obrir a altres realitats i a altres situacions i a altres Esglésies més necessitades, que estan començant o on encara no ha arribat l'Evangeli. La nostra missió és atendre les necessitats de marginació i de fronteres que també hi pot haver a Barcelona.»

Un dels aspectes que treballen a casa nostra els missioners espiritants és «donar a conèixer la congregació», explica el provincial, «suscitar vocacions i cercar la solidaritat entre els cristians per poder dur a terme tots els projectes missionals que tenim».

Per complir aquesta missió, la congregació necessita els laics, per això, afegeix el P. Víctor, «acollim els laics que vulguin viure aquesta espiritualitat espiritana. Tenim una branca, la Família Espiritana, que es manté a Catalunya tot i que nosaltres, com a comunitat, no estem aquí. Els primers diumenges de mes venim per

Els missioners espiritants estan en els llocs més necessitats, com en aquesta missió del Pakistan.

L'Església de Catalunya rep una nova congregació missionera

Missioners Espiritans

La Congregació de l'Esperit Sant i de l'Immaculat Cor de Maria-Missioners Espiritans, resultant de la fusió de la congregació de l'Esperit Sant, fundada a França el 1703 per Claudio Poullart des Places, amb la congregació, també francesa, de l'Immaculat Cor de Maria, fundada pel jueu convers Francisco María Pablo Libermann. La seva finalitat específica és l'anunci de l'Evangeli on encara no ha arribat, entre els grups més pobres i viure disponibles per anar allà on l'Església tingui necessitat d'obers.

La congregació envia tres dels seus membres a Barcelona, per tal de fundar un Centre d'Animació Missionera, dins de l'esperit de l'animació missionera de la diòcesi i de l'Església universal. Aquest petit grup s'estableix al carrer Muntaner, 102, el 5 de febrer del 1965 i comença la difícil tasca de donar a conèixer la congregació i el seu projecte d'evangelització, als gairebé 50 països en què es-

tava present en aquell moment. L'arribada de tres membres més al grup ens va obligar a cercar el que fins a l'actualitat és el Centre d'Animació Missionera, al carrer Mallorca, 317.

La Família Espiritana va prendre un gran protagonisme, tant a Barcelona com a la resta de Catalunya, Balears, Aragó i València. Amb la seva col·laboració i entusiasme ens va encoratjar la fundació del Seminari de Formació Teològica de la congregació a Espanya, a Sant Cugat del Vallès, en què es van ordenar la gran part dels missioners que actualment treballen en missions i en les activitats d'animació i administració de la província a Espanya.

La Família Espiritana, amb la seva perseverança i col·laboració, ha fet que el Centre d'Animació Missionera de Barcelona continuï donant els seus fruits avui dia. Per a ells i per als que ja hi van passar, el nostre agraïment més gran davant del Senyor de la Collita en aquest moment d'acció de gràcies.

celebrar l'Eucaristia amb ells, animar el zel apostòlic, estar plegats, celebrar trobades de la congregació (la més important és per Pentecosta), organitzem pelegrinatges...».

El diumenge 1 de febrer van co-

nuen amb aquell esperit de voler ajudar els altres sota el carisma espirità».

La tasca de la congregació està impulsada per l'Esperit Sant, «a qui estem consagrats de manera especial sota l'Immaculat Cor de Maria», apunta el P. Cabezas. «Som presents en 60 països del món anunciant la Bona Notícia, sobretot als llocs més abandonats o necessitats, com per exemple camps de refugiats. L'Esperit Sant és el qui ens hi porta.»

El P. Víctor està convençut que l'Esperit Sant «ens diu que hem de continuar aquí i amb l'esperança que puguem tenir novament una comunitat a Catalunya. Preguem perquè el Senyor escampi la llavor als joves i puguem tenir vocacions i tornar a Catalunya». Per això, aprofita l'ocasió per fer una crida molt concreta: «La collita és abundant i els treballadors són pocs, que

els joves estiguin atents a aquesta crida perquè Déu continua cridant. Val la pena lliurar la vida seguint Jesús i donant-la als altres. Tenim les portes obertes per a qui ens vulgui conèixer.»

L'anunci de l'Evangeli és la raó de ser dels missioners espiritants. En aquest sentit, el P. Víctor recorda que «intentem anunciar l'Evangeli, que és Bona Notícia, als pobres i amb alegria, com tantes vegades repeteix el papa Francesc. Transmetre'l amb alegria perquè ens hem trobat amb Aquell que realment ens ha transformat la vida i ens ha donat alegria. Hem de comunicar-ho, especialment a qui ho necessita».

Les intuïcions dels fundadors de la congregació, Claudio Poullart des Places i Francisco M. Pablo Libermann, prenen nova actualitat avui dia. Així, el Gmà. Javier comenta que «els esforços de Poullart perquè els més humils i pobres poguessin accedir al sacerdoci té avui més sentit que mai perquè la gran part de les vocacions que tenim i que sustenten la congregació són del Sud: Àsia, Àfrica, Amèrica i Oceania. També l'aspecte fonamental de l'evangelització que, com diu el pare provincial, «és el cor de l'Església i així ens ho repeteix el Papa. A molts pobles encara no ha arribat l'Evangeli, fins i tot aquí a Espanya, que avui és terra de missió, hi ha gent que no ha sentit mai la Bona Notícia de Jesús. Per tant, la primera evangelització continua plenament vigent, especialment per als més pobres. Augmenta l'explotació, la marginació, la pobresa... són ells especialment als qui estem destinats».

mençar les celebracions d'aquests 50 anys a Catalunya. Segons el Gmà. Javier Blanco, «els laics catalans són perseverants, molt acollidors, amb una bona formació missionera. Volen continuar, no es desanimen, conti-

Terrassa

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya aproven la fusió

Les tres entitats principals de l'escoltisme a Catalunya acorden iniciar el procés per crear una sola agrupació

Minyons Escoltes i Guies de Catalunya

Trobada de caps de les tres entitats a Manresa, l'any 2011.

Joan Piñol
Terrassa

L'assemblea dels Minyons Escoltes i Guies de Catalunya ha aprovat unir-se als Escoltes Catalans i a l'Acció Escolta de Catalunya per crear una única associació d'escoltisme i guiatge. Minyons Escoltes i Guies és l'entitat que aplega els agrupaments catòlics mentre que les altres dues són de caire no confessional. Amb aquesta decisió, les tres associacions inicien un procés que passa per dissoldre's i fusionar-se en una única entitat.

Arribar fins aquest punt no ha estat senzill. El projecte va sorgir l'any 2009 i al llarg d'aquests 5 anys ha tingut lloc un diàleg entre les tres associacions per acordar com seria el procés. Tot i així, el moment decisiu ha tingut lloc aquests últims mesos. Les tres associacions celebraven les seves respectives assemblees generals en què votarien si estaven d'acord o no amb la fusió. Els Escoltes Catalans, que compten amb 42 agrupaments, van celebrar la seva assemblea ordinària el 15 de novembre i van aprovar la fusió amb un 56% dels vots a favor. L'endemà era l'Acció Escolta de Catalunya qui va celebrar la seva assemblea en què també es va donar suport al procés de fusió.

Els Minyons Escoltes i Guies de

Catalunya van celebrar la seva assemblea el 23 de novembre al Barcelona Teatre Musical, l'antic Palau d'Esports. En total es van reunir 963 caps d'escoltes que van discutir la fusió durant més de 8 hores i mitja. Això converteix aquesta assemblea en la més multitudinària de la història de l'entitat. Després de desenes d'intervencions, la votació va donar un resultat ajustat: un 53,2% a favor de la fusió. Segons s'havia establert prèviament, la fusió requeria una majoria simple per tal de ser aprovada. El resultat tan ajustat, sumat al fet que

Un 63% dels caps escoltes aproven continuar amb el procés de fusió

la fusió desperta recels en molts escoltes, el Comissariat General, el màxim òrgan executiu dels Minyons Escoltes i Guies de Catalunya, va convocar una assemblea extraordinària que ha tingut lloc el diumenge 8 de febrer al Centre Cultural de Terrassa.

Al final, el resultat d'aquesta segona assemblea va ser molt més clar: un 63% dels vots van ser-hi favorables. En concret, dels 736 vots emesos, va haver-n'hi 461 a favor, 237 en contra, 29 en blanc i 9 nuls. Per demarcacions, només en dues va guanyar el no. Va ser a Girona (77 en contra i 13 a favor) i a la demarcació del Baix Llobregat, el Garraf i l'Alt Penedès (44 en contra i 14 a favor). El focus principal d'oposició ha estat precisament la demarcació gironina, que ja va rebutjar la fusió a l'assemblea del novembre amb un 74% en contra. En canvi, a la resta de demarcacions el sí a la fusió va ser majoritari. En especial, les demarcacions de l'Alt Ter i de Tarragona, així com els escoltes del Vallès, el Maresme, Lleida i la Catalunya Central van ser els que van votar a favor de manera massiva. En canvi, a la ciutat de Barcelona el resultat va ser més ajustat.

Votació històrica i decisiva

Les votacions s'han desenvolupat en un clima creixent de debat. Tots els escoltes presents sabien que la votació era històrica i decisiva. Cal deixar clar, però, que la confessionalitat catòlica no era el punt central de la controvèrsia. Els escoltes que s'oposaven al procés més aviat esgrimien raons d'identitat, de projecte i de territorialitat.

La votació del diumenge passat va ser molt important perquè obre les portes a la fusió de les tres entitats. Minyons Escoltes i Guies és l'associació d'escoltisme més important de Catalunya, amb 149 agrupaments i 14.235 afiliats. Ara caldrà veure com s'organitza aquest procés que, per ara, no té data concreta de finalització. Això sí, la votació del diumenge aclareix un punt. L'associació que agrupa l'escoltisme catòlic a Catalunya deixarà d'existir amb personalitat pròpia i independència organitzativa en un termini no gaire llarg.

Barcelona

Trobada diocesana de Pastoral de la Salut

Carmen García Pita / Barcelona

«Salut i saviesa del cor: una altra mirada és possible amb un cor nou.» Aquest ha estat el lema de la Trobada diocesana de la Pastoral de la Salut celebrada a l'Hospital Sant Rafael de Barcelona. Mn. Joan Torra, teòleg i biblista del bisbat de Vic, va parlar de la mirada que adreçem al malalt: «L'única mirada que compta de debò és la que surt del cor, la que parla amb els ulls de l'ànima. Si no afecta

el cor, no serveix de res. La mirada sempre ha de ser tendra, en la salut i la malaltia.» En aquesta mateixa idea va insistir el cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona: «Hem de saber mirar tot el que ens envolta amb els ulls i el cor de Jesús. Déu viu al cor d'aquesta persona, treballa en el seu interior i de vegades escolta i es converteix. Quan tractem amb un malalt hem de demanar-li a Déu que ens contagiï la seva mirada, escoltar-lo, comprendre'l, com

ho faria Ell.» El cardenal Martínez Sistach va tancar l'acte destacant la importància i la necessitat d'un voluntariat laic als hospitals, que reforcin els serveis dels religiosos: «El voluntariat és una activitat que reclama preparació, competència, disponibilitat i voluntat. És una tasca impagable perquè molts hospitals compten amb treballadors sanitaris amb problemes d'esperit. Per a molts l'atenció al malalt és més una professió que una vocació.»

Lleida

Els salesians celebren el bicentenari de Don Bosco

Jordi Pérez Ansotegui
Lleida

La comunitat i obra salesiana de Lleida ha celebrat el bicentenari del naixement de Don Bosco amb diverses activitats que van acabar amb la celebració d'una eucaristia, presidida pel bisbe de Lleida, Joan Piris, i un concert coral als locals de la parròquia de la Bordeta.

El paer en cap, Àngel Ros, acompanyat de la tinent d'alcalde i regidora del barri, Montse Parra, i del regidor Joan Vilella, va assistir als actes i va traslladar la seva felicitació a la comunitat pel treball que dia a dia fa amb els infants i els adolescents de la ciutat que es troben en situació de més vulnerabilitat.

Durant la pregària, la comunitat salesiana va agrair la implicació de la xarxa d'entitats eclesials, civils i institucionals a l'hora d'acostar

Josep Manel Prada

El bisbe va presidir l'Eucaristia.

a aquests nens i joves amb més dificultats un treball important en l'àmbit social i educatiu.

L'eucaristia, que va omplir el local parroquial, va comptar amb la Coral Veus del Camp del Soleràs, que després va oferir un concert.

Amb motiu de la celebració del bicentenari del naixement de Don Bosco, el dimecres dia 28 de gener es va fer la vetlla de pregària sobre Don Bosco i, l'endemà, una xerrada a càrrec de la doctora en psicologia Àngels Pavón, sobre el sistema educatiu de Don Bosco, una resposta a la situació dels joves en situació d'exclusió d'avui.

La tarda del dissabte, dia 31, també es van fer activitats esportives, jocs tradicionals i un festival per a grans i petits.

L'obra salesiana de Lleida està formada pels salesians Sant Jordi, que inclouen la Casa Don Bosco i Cijca, i les parròquies de la Bordeta i dels Magraners.

Tarragona

Donació d'un crucifix a les Missioneres Claretianes de Reus

Joan Boronat / Reus

Les Missioneres Claretianes de Reus han viscut amb gran alegria el regal rebut de la Companyia de Maria de Tarragona de l'Orde de Nostra Senyora. Es tracta del crucifix de l'antic cor de la seva capella. Es dona la circumstància que davant d'aquest crucifix

Maria Antònia París i Riera passava llargues hores i nits d'oració en els anys de formació religiosa a la comunitat. Als seus peus «va tenir l'experiència fundant del nostre carisma i de donar inici a una comunitat religiosa nova, juntament amb sant Antoni Maria Claret», assenyalen des de la comunitat de Missioneres Claretianes de Reus.

CONFERÈNCIES QUARESMALES 2015 A LA BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ: SÍNODE DE LA FAMÍLIA, ENTRE LLUM I FLAIXOS

Les Conferències Quaresmals d'enguany (22 febrer, 1 març i 8 març) giraran entorn del gran esdeveniment actual de l'Església: el Sínode de la Família. Els nostres convidats participen de l'interès i de la preocupació del papa Francesc per la família.

DIUMENGE, 22 DE FEBRER A LES 19 H

El «sínode dels pares» i el «sínode dels mitjans»

Dr. Giovanni Maria Vian, director de *L'Osservatore Romano*

DIUMENGE, 1 DE MARÇ A LES 19 H

Pastoral de la família dins del marc de renovació de l'Església postulada pel papa Francesc

Mons. Vincenzo Paglia, president del Pontifici Consell per a la Família

DIUMENGE, 8 DE MARÇ A LES 19 H

Propostes sinodals i experiència directa de la col·legialitat de l'Església

Mons. Lluís Martínez Sistach, cardenal arquebisbe de Barcelona i participant del Sínode de la Família

Cada sessió està pensada com un minirecés setmanal:

19 h Conferència

19:50 Mini-concert d'orgue (possibilitat de confessar-se)

20 h Vespres

20.30 Eucaristia dominical

Hi haurà servei de guarderia

ORGANITZADES PER:

Parròquia de la Puríssima Concepció

Parròquia de Sant Francesc de Sales

AMB LA COL-LABORACIÓ DE:

Delegació diocesana per a la Vida Consagrada

Delegació diocesana de Pastoral Familiar

Obra d'Exercicis Parroquials

BASÍLICA DE LA CONCEPCIÓ Aragó, 299 - Roger de Llúria, 70 - 08009-Barcelona

Tel. 934 576 552-Fax: 932 075 664 / www.parroquiaconcepciobcn.org

Un poble no gaire «normal»: sobrenatural

Joan E. Jarque i
Jutglar
Fundador de
«Catalunya Cristiana»

Durant alguns segles passats, no gaires—fruit, en part, d'aquell pacte que va establir una certa pau a Europa: *cuius regio eius religio*—, l'Església catòlica i també les reformades coincidien amb uns territoris determinats. Aquesta «coincidència» influí notablement en la formació de les distintes cultures i valors socials. Les lleis, els costums, les festes i tradicions populars, els pobles i les famílies estaven impregnades per la religió. Aquesta coincidència «religió-societat», com és comprensible, tingué molts efectes positius i no pas pocs de negatius. Pertoca a la història esbrinar-ho. Els termes de la parròquia coincidien amb els límits del poble. No es concebia la família si no a partir del matrimoni «per l'Església». El divorci era considerat una desventura i la infidelitat conjugal —ni cal dir que, de tot això, n'hi havia— era silenciada mig per pudor mig amb hipocresia. Si, en aquells temps, un papa Francesc hagués exhortat els rectors a sortir dels límits de la parròquia, a anar més enllà, li haurien pogut respondre que més enllà de la pròpia parròquia hi havia... la parròquia veïna (tret que es referís a «les missions»!) Els de la meua generació hem conegut uns temps en què la parròquia ho era quasi tot, sobretot als pobles, però també en algunes viles i ciutats comarcals. A les grans ciutats aquest fet de la importància —i de l'eficàcia— de la parròquia fou importantíssim als barris, sobretot, en els de nova formació o de forta immigració.

La «coincidència de la religió amb la societat», avui, ha deixat d'existir a les nostres latituds. Tant si es prenen els paràmetres sociopolítics com els familiars, avui ningú és, posem per cas, catòlic *perquè* és austríac o andorrà o *perquè* és fill de cal dallonses...

Seria forassenyat, imperdonable, pretendre ignorar o minimitzar el capgirament que s'ha esdevingut aquests darrers anys en la relació entre la religió i l'ambient social i familiar. Les causes d'aquest canvi importantíssim, considerable, són múltiples i obren un camp d'estudis seriosos i complementaris als historiadors, sociòlegs, antropòlegs i teòlegs. Heus ací una tasca científica urgent que es fa esperar.

Ara bé, si les causes són moltes i complexes, les conseqüències són pa-

tents i constatables, tret que es vulgui tancar els ulls o mirar cap a una altra banda. El problema s'agreuja quan es pretén qualificar aquests fets. La quantificació s'imposa amb la força de l'obvietat: les esglésies estan buides, baixen els baptismes i els casaments, escassegen les vocacions, el divorci és no sols acceptat sinó previst, la vida en parella té una acceptació social... Hi ha qui crida a la catàstrofe i té a mà el boc expiatori i s'assenyalen amb el dit persones, grups, institucions... oblidant la categòrica advertència del Mestre: «No jutgeu... el Judici, el Pare l'ha reservat al Fill...»

Si esbrinar les causes i proposar remeis pertoca als entesos i als responsables, no costa gaire identificar alguns, diguem, «efectes col·laterals» d'aquella coincidència de la qual hem parlat. Es tracta de mots, d'actituds que revelen una deriva subtil, però profunda i perillosa. Expressions i maneres de fer que, gosaria afirmar, acaben distorsionant, si més no, el concepte que l'Església té d'ella mateixa i, per tant també, de la seva relació amb el

La coincidència de la religió amb la societat ha deixat d'existir a les nostres latituds

En aquest ambient de cristianisme normal, l'apostolat i l'evangelització té per objecte primordial la perseverança dels fidels

món. La llista d'aquestes expressions, d'aquesta manera de fer, és llarga i d'importància desigual. Però tot prové d'una mateixa arrel que podem descriure com una certa «normalització del sobrenatural». S'ha produït una devaluació dels mots de la fe i de la vida cristiana. A partir d'analogies

vàlides s'ha acabat difuminant el significat primordial, bàsic de la novetat total absoluta... del Nou Testament.

En aquell «cristianisme social» professar la fe baptismal era «normal»; celebrar l'eucaristia i adorar-ne la presència real del Ressuscitat era «normal»; fer de l'amor conjugal un sacrament amb un vincle indissoluble era «normal»; comprometre's a una vida de castedat, matrimonial o celibatària, era «normal», etc.

Atribuir a una «vocació» especial la possibilitat d'una vida «normal» en castedat —religiosa o secular: el cas dels capellans— obviava, eclipsant-la, la «vocació» fonamental, base i origen de l'ésser cristià: la vocació baptismal. La crida a esdevenir un home nou en Jesucrist per la Fe i el Baptisme es donava per suposada si no diluïda en la boira d'una iniciació cristiana també «normal». En aquest context mental de «cristianisme normalitzat» era inevitable que la «vocació» acabés sent un afer privatiu de les monges i dels capellans. Aquests, encara avui, monopolitzen, de fet, el «sacerdoci» en detriment, no sols dels batejats sinó fins i tot dels bisbes i no cal dir dels diaques; la santedat dels fidels als quals sant Pau s'adreça

com a sants ha quedat devaluada davant de les beatificacions i canonitzacions... En aquest ambient de cristianisme normal, l'apostolat i l'evangelització té per objecte primordial, de fet, la «perseverança» dels fidels, la «conversió» dels «pagans batejats» com els va anomenar Joseph Ratzinger.

No es tracta pas d'una recerca escrupolosa de purisme lingüístic-teològic sinó de posar en primer pla algunes de les causes profundes del malestar del nostre catolicisme. I una d'elles ha estat la pràctica «normalització» del creure i viure cristians. Reivindicar-ne el caràcter sobrenatural és, senzillament, replantejar, en els seus termes veritables, l'ésser de l'Església i de la seva missió al món. Un poble que té una forma de vida fruit d'un nou naixement «no d'un voler humà, sinó de Déu mateix» (Jn 1,13). Que té per certes, per creïbles, unes veritats que sobrepassen la intel·ligència, els raonaments «normals». Adoptant unes formes de vida, valorant-les com millors, que avui l'ambient social, i fins familiar, considera desuetes, incomprensibles, «anormals».

«Fills estimats! També avui us convido a viure la vostra vocació en la pregària. Avui més que mai, Satanàs vol sufocar, amb el seu vent contagiós d'odi i d'inquietud, l'home i la seva ànima. L'odi i la guerra augmenten cada dia. Us convido, fills, a emprendre de nou amb entusiasme el camí de la santedat i de l'amor, perquè és per això que jo he vingut entre vosaltres. Gràcies per haver respost a la meua crida!»

Missatge de la Reina de la Pau, 25 de gener del 2015

Subscripció bimestral gratuïta *Eco Mª Reina de la Pau*: «Amics de Medjugorje»
C/ Sant Ignasi, 26 -1r - 08700 IGUALADA; Edició en castellà: C/ Mare de Déu dels Àngels, 32 - 08221 Terrassa (Barcelona)
Comandes llibres: hijosdemedjugorjeespana@gmail.com - Tel. 629 792 849 / 676 059 594
www.mensajerosdelareinadelapaz.org www.virgendemedjugorje.org

Victòria Molins, doctora «honoris causa» per la URL

Desenvolupa la seva tasca, que ella anomena «mística del carrer», al Quart Món

Miquel Àngel Codina
Barcelona

El divendres 6 de febrer, Victòria Molins, religiosa de la Companyia de Santa Teresa de Jesús, educadora i escriptora, va ser investida doctora *honoris causa* per la Universitat Ramon Llull, a proposta de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés-URL. És coneguda principalment pel seu compromís envers els col·lectius més vulnerables de la societat: drogaddictes, sense sostre, persones que són a la presó... Des de fa anys, escriu setmanalment a *Catalunya Cristiana* les seves vivències, sempre colpidores, sobre el món de la marginalitat i l'exclusió.

L'acte es va iniciar amb la lectura, a càrrec d'Anna Berga, secretària general de la URL, de l'acta de nomenament de la Junta de Govern. Tot seguit, Òscar Mateos, vicedegà de Recerca i Relacions Internacionals de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés-URL, va glossar els mèrits de l'homenatjada. Per a Mateos, Victòria Molins és «una persona que dins seu guarda les històries, dures, terribles i, en alguns casos, esperançadores, de desenes i desenes de persones».

Mateos va resumir en quatre punts la trajectòria vital de Molins. Primer, «la seva passió per la vida, una passió en majúscules, desbordant i engrescadora». Segon, «una cerca constant pel sentit de llibertat, de plenitud i de voluntat de resposta a la seva vocació última». Tercer, «una conjugació constant entre la vida intel·lectual, de reflexió i pensament social, amb la vida "a peu de trinxera"». I quart: «la seva capacitat comunicadora del que ha viscut, donant-ne sempre un testimoni aclaridor i interpel·lador». Així mateix, va donar a conèixer que l'estada a Nicaragua i Angola van marcar la vida de Molins.

«La tasca de Maria Victòria Molins —va assegurar Òscar Mateos— no és només essencial en el plànol de la transformació social, de la lluita contra les injustícies, és també cabdal perquè ens dona raó de l'esperança, és a dir, que és possible tenir esperança en un món més frater i humà.»

Després, es va procedir a la investidura com a doctora *honoris causa* i al lliurament del títol i dels atributs a Victòria Molins a càrrec de rector de la URL, Josep Maria Garrell.

Gran alegria va experimentar Molins quan es va adonar que uns quants dels seus amics i «fills», als quals ella ofereix acompanyament «en clau d'entrega incondicional», eren presents a l'acte. Emocionada, va demanar a tots els assistents un fort aplaudiment per a ells.

Agustí Codinach

ment de Jesús i santa Teresa de Jesús.

També va revelar que hi ha dues vessants de la seva tasca. La primera és «la diferència fonamental entre pobresa i exclusió social o marginació; aquesta última sovint lligada al món de la delinqüència». Va manifestar que va sentir aquesta diferència quan l'any 1985 va tornar d'un viatge a Nicaragua i es va iniciar al Quart Món a Barcelona.

Després de «llicenciar-se al carrer», en paraules de Victòria Molins, i aprendre de mestres com sor Genoveva Massip, el germà Adrià Trescents, el jesuïta Jordi Ginestà o el doctor Blécula, va formular la seva vocació, que ha batejat com a «mística del carrer». La religiosa teresiana va afirmar: «Jo no em sentia ni em sento capacitada per transformar la societat, i encara menys aquell món que estava començant a conèixer pels carrers del Raval, del Gòtic i la Barceloneta. Jo no podia ser ni una Teresa de Calcuta ni un Vicent Ferrer per canviar col·lectius. No tenia capacitat per crear una obra social que

pogués posar remei a aquells estralls que estava descobrint.»

Victòria Molins va acabar el seu discurs amb un agraïment sincer a la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés-URL: «El fet que aquesta Facultat m'hagi atorgat l'honor que acabo de rebre diu molt a favor de la seva mentalitat, del seu compromís amb la justícia social, amb l'educació i amb aquesta tasca senzilla i anònima que en la meua persona representa a molta altra gent en la nostra societat actual.»

Finalment, Josep Maria Garrell, rector de la URL, va recordar que un doctorat *honoris causa* «és atribuïble a persones per raó dels seus rellevants mèrits acadèmics o científics, o pel seu compromís i responsabilitat social o ètica, o per la seva trajectòria cívica i aportació en l'àmbit social, cultural, polític o econòmic» i va insistir «per als que coneixem des de fa anys la trajectòria i l'enorme tasca de la Victòria Molins ens és força evident que reuneix, amb escreix, mèrits per concedir-li aquesta distinció».

El rector va subratllar que avui la URL homenatja Molins, «però també, i per especial desig seu, homenatgem totes aquestes persones anònimes i tota la seva tasca i exemple». En aquest sentit, Garrell va afegir que a la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés-URL «s'hi graduen persones compromeses amb la justícia social. És evident en virtut dels estudis vocacionalment cursats. Persones que, conscients de la professió que els espera i de les seves dificultats, han optat per camins similars als que la Victòria Molins camina dia rere dia».

Mestratge humà i cristià

Josep Oriol Pujol i Humet

Director General de la Fundació Pere Tarrés

Membre del Consell Executiu de la Universitat Ramon Llull

La universitat reconeix l'experiència, la trajectòria, els coneixements d'una persona eminent incorporant-la simbòlicament al seu claustre mitjançant la investidura com a doctor *honoris causa*. Habitualment es distingeix experts estrangers, punters en una disciplina, que han estat inspiradors per als professors d'un centre universitari. Així, estudiosos internacionals són honorats per les universitats a proposta de les facultats que se'n consideren seguidors.

La Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés de la Universitat Ramon Llull va proposar als seus òrgans de govern reconèixer una trajectòria personal, catalana, plena de saviesa, de la qual ens voldríem considerar seguidors. Victòria Molins, autora de força llibres, amb una categoria intel·lectual significativa, és alhora testimoni de vida. Una persona que des de la seva fe cristiana i la seva implicació en l'ajuda a les persones ha fet de la seva vida un acompanyament als més febles. Òbviament que la universitat ha de formar els alumnes transmetent continguts i afavorint la reflexió intel·lectual, però també ho ha de fer mostrant testimonis de vida i acció.

El miler d'alumnes de màsters, postgraus i dels graus d'Educació Social i Treball Social tenen una nova professora extraordinària. El 2 de febrer els alumnes de la Facultat Pere Tarrés van gaudir d'una classe oberta a l'Aula Magna i li van poder formular preguntes encertades sobre com serà la seva professió. Una professió que, necessàriament, ha d'incorporar una vocació i una implicació com la de la doctora Molins.

La Universitat Ramon Llull ha volgut honorar-la per la seva aportació als més febles, però també pel que significa el seu mestratge humà i cristià per als alumnes de les nostres facultats.

Ser i saber!

Tres puntals

«Tres són, entre d'altres, els puntals sobre els quals podria explicar un tipus de tasca social, que no són ni els millors ni els únics, però als quals jo

em vaig sentir cridada en un moment de la meua vida i on he anat aprenent a poc a poc, dia rere dia, després de seguir una intuïció inicial», va dir la religiosa. Són els següents: el sentit de compassió amb els pobres, l'enamora-

«Panikkar va quedar colpit interiorment per la dimensió crística de la vida»

El teòleg polonès Maciej Bielawski és l'autor de «Panikkar, una biografia»

Ignasi Miranda

Fotos: Fragmenta Editorial

El teòleg i escriptor polonès Maciej Bielawski repassa tota la vida i les utopies del filòsof català Raimon Panikkar en el llibre *Panikkar, una biografia*, publicat per Fragmenta Editorial i traduït tant en català com en castellà pel filòsof Jordi Pigem. L'investigador ha sabut recollir la combinació entre una interessant adaptació del pensament de Panikkar als diferents llocs on va viure amb les seves vivències personals, que són la millor clau per obrir la porta a la comprensió del seu missatge.

Com defineix vostè la vida de Raimon Panikkar?

Sobretot diria que, per definició, és una vida indefinible i indefinida. Aquesta és la característica més fascinant. Tenim un home que s'ha implicat activament en la seva vida i que, malgrat això, és difícil de comprendre com a persona. Ell mateix parlava de «tempo-eternitat», com si la seva vida fos portada i sentida per ell des de la dimensió eterna. Partint d'aquest vessant etern i indefinible, potser el més bonic és que ell mateix s'ha deixat portar i s'ha deixat anar. És un home convençut, lliure i obert que no ha rebutjat mai el risc a la vida.

Què hi ha de llegenda i quines són les autèntiques realitats que ens ajudarien a entendre el missatge de Raimon Panikkar?

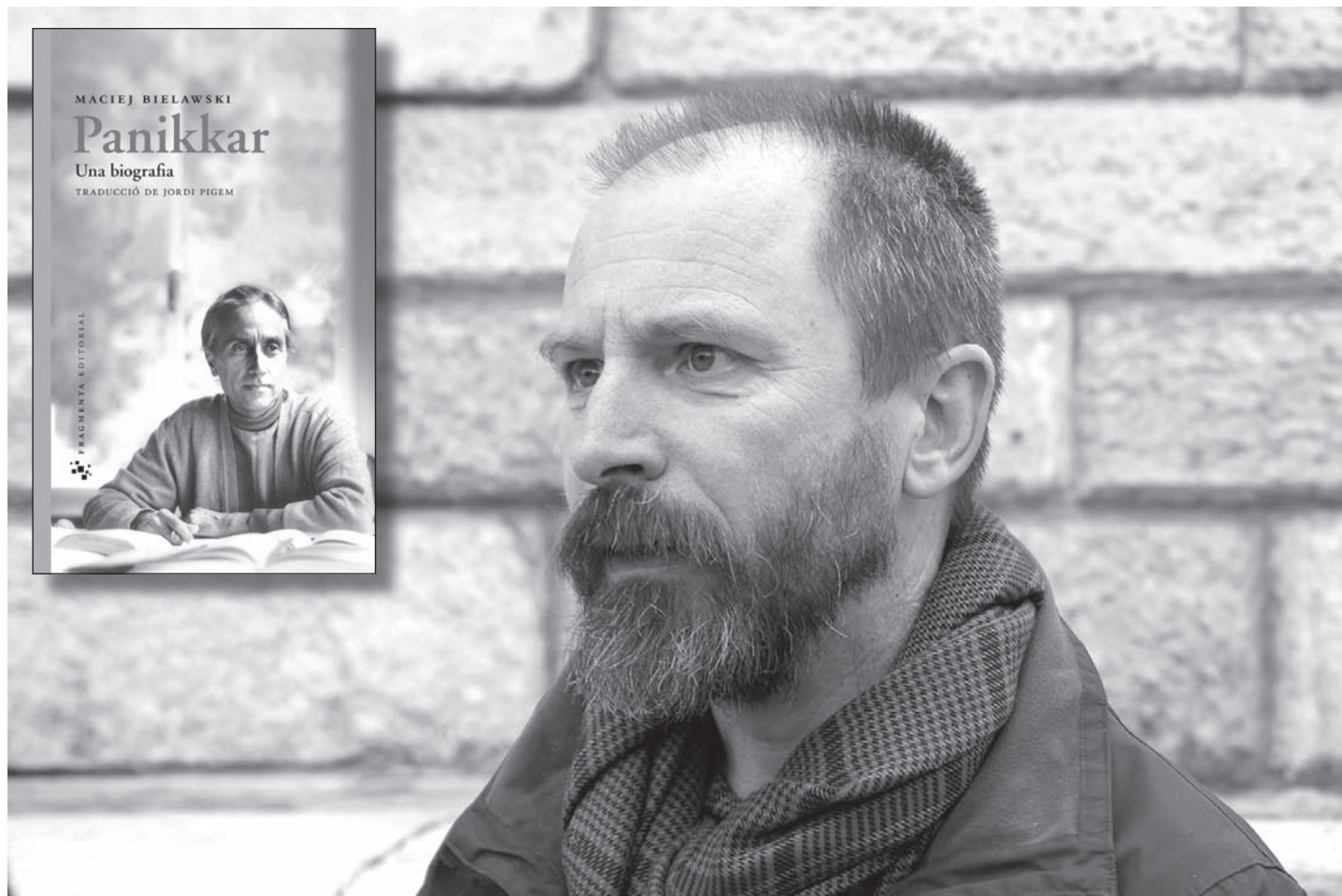
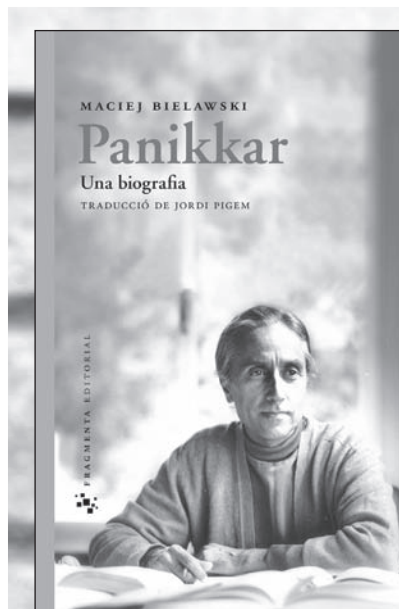
Caldria parlar de dues llegendes. La primera és que al mateix Panikkar li agradava molt explicar alguns fets concrets de la seva vida que es convertien en llegendes. I en segon lloc, uns altres tipus de llegendes eren aquelles que ell mateix provocava en altres persones (amics, deixebles o homes i dones que l'estimaven) i que també expliquen.

Com s'explica que un sacerdot catòlic, ordenat a través de la prelatura de l'Opus Dei, vegi aquest ministeri com el fet més important de la seva vida i, alhora, aquesta vida hagi canviat de manera tan important en diverses etapes?

Panikkar va quedar veritablement colpit interiorment per la dimensió crística de la vida. Hi havia com un fons de profunditat entre ell i el misteri de Crist, i ell no podia menysprear-ho. En altres paraules, aquest misteri del seu lligam amb Crist, o de Crist lligat a la seva vida, Panikkar l'interpretava de diverses maneres. Una era, per exemple, donar-li una dimensió còsmica i una fidelitat al seu estil. Aquesta és precisament, en definitiva, la dimensió inexplicable de Panikkar, és a dir, que no s'ha explicat, sinó que el seu autèntic i veritable lligam al misteri de Crist és simplement observat o contemplat.

Què representa l'Índia, amb tota la seva cultura i riquesa religiosa, en la vida de Raimon Panikkar?

L'Índia és sobretot la pàtria de Panikkar, en el sentit que és la terra

Un home savi

Raimon Panikkar va ser un home polivalent i savi en l'espiritualitat, la personalitat, el pensament i l'acció que va desenvolupar durant la seva intensa vida. Nascut a Barcelona el 1918 i mort a Tavertet (Osona) el 2010, la seva realitat ha estat els últims anys difícil de reflectir, per la seva complexitat i els seus canvis. Panikkar, que era sacerdot catòlic i va exaltar aquesta condició fins al final, va entendre l'obertura a les diferents cultures, pensaments i religions com una oportunitat per donar una perspectiva més oberta i íntegra precisament al pensament i a la creença que ell va assumir. La vida d'aquest erudit, viatger i escriptor imprevisible queda ara reflectida en aquest llibre escrit per Maciej Bielawski.

del seu pare, de la mateixa manera que Catalunya és la de la seva mare. A banda d'això, l'Índia és un país on ell troba la seva serenitat i on queda fascinat per la filosofia i la tradició cultural que engloba. També és el país on viu, on fa nombroses amistats i on escriu obres filosòfiques de gran profunditat. Paradoxalment és, per a Panikkar, un país de pas perquè, tot i que tenia la nacionalitat índia des de feia molts anys, no hi va viure mai períodes superiors a un any. Cal recordar que viatjava constantment pel món, sobretot entre els Estats Units i Europa. D'altra banda, és un país dolorós per a Panikkar, perquè allà ha estat rebutjat per alguns hindús i indis nacionalistes radicals que no li permetien treballar de professor universitari com ell volia. També és una terra de fracàs personal

per a ell. Panikkar, que era un filòsof, filòleg, lingüista i escriptor refinat, no va aprendre mai bé ni la llengua índia ni el sànscrit.

Parlar de Raimon Panikkar és referir-se també al diàleg interreligiós. Quina és la seva aportació davant d'aquest repte tan important per als cristians i per a tots els creients?

Sobretot de Panikkar s'aprèn un missatge que ell transmetia: que les religions no tenen el monopoli de Déu, de la mateixa manera que Crist no és propietat privada dels cristians. Panikkar deia que no només existeix un respecte i una tolerància, sinó també que tots podem aprendre a enriquir-nos de les altres creences: el diàleg interreligiós. Segons Raimon Panikkar, en la cultura globalitzada d'avui, aquest diàleg no

Teòleg polifacètic

Maciej Bielawski, nascut a Bydgoszcz (Polònia) l'any 1963, és doctor en Teologia per la Universitat Pontifícia de Sant Tomàs de Roma; també és escriptor, pintor i professor universitari. Establert a Itàlia des del 1990 i resident actualment a Verona, ha escrit llibres de personatges tan diversos com Pere Damascè, Vittorino Andreoli o Nicèfor el Solitari, entre altres, així com assajos de teologia i espiritualitat. També és autor del blog *Panikkar Sutra* i de la web que porta el seu nom.

és només una exigència acadèmica, sinó una condició indispensable per a la nostra existència i per a la supervivència de la humanitat.

El missatge de Panikkar pot ajudar a assolir la pau en aquest moment en què ressegueixen moviments terroristes que utilitzen precisament les religions?

Aquest pensador de vida indefinible creia en la pau perquè la veia impossible. Panikkar deia que les religions són bones i dolentes alhora, en el mateix nivell. No podem confiar totalment en elles, perquè cal veure-les en clau crítica i des de la llibertat. El diàleg és precisament una invitació del mateix Panikkar, que pensava que la pau és impossible i que, precisament per això, l'hem de buscar i assolir com sigui.

Museu Catedralici de Sigüenza

«Mare de Déu nena», de Francisco de Zurbarán.

Fundació Banco Santander de Madrid

«Sant Vicenç Ferrer predicant», d'Alonso Cano. Fundació Banco Santander de Madrid

Obres mestres d'art religiós

Madrid acull l'exposició «A la seva imatge. Art, cultura i religió»

Miquel Àngel Codina

L'exposició *A la seva imatge. Art, cultura i religió*, que es pot visitar fins al proper 12 d'abril al Fernán Gómez Centre Cultural de la Vila, de Madrid, aplega més de cent obres de tema sacre de gran qualitat i valor artístic provinents de vint-i-dues diòcesis d'arreu d'Espanya, tant de col·leccions públiques (Museu Nacional del Prado, Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Museu Episcopal de Vic, catedrals, monestirs...) com privades (Banco Santander, Col·lecció BBVA o Fons Cultural Villar Mir).

Hi són representats grans mestres de la talla de Diego Velázquez, Francisco de Goya, Bartolomé Esteban Murillo, Francisco Zurbarán, El Greco, Pedro Pablo Rubens, Lucas Cranach, Tintoretto, Alonso Cano, José de Ribera o Pedro Berruguete, entre altres. A través de les seves obres, el visitant pot recórrer els esdeveniments fonamentals del relat bíblic i de la història de l'Església.

A més, compta amb peces d'orfebreria, tapisos o còdexs, cosa que la converteixen en una exposició extraordinària. Peces com el *Reliquiari del Sant Sepulcre* de la catedral de Pamplona, la *Mare de Déu d'Irache* o la parella de canelobres de la catedral de Mallorca són creacions úniques de l'orfebreria europea de la seva època que també es poden contemplar.

La mostra està estructurada en set seccions: la Creació, l'Antic i el Nou Testament, l'Església de sant Pere i

de sant Pau, els Pares de l'Església i el Judici Final. A les catorze sales de l'exposició hi ha temes monogràfics com la Bíblia, el Gènesi, els profetes i les sibil·les, els reis, testimonis i missatgers, la Mare de Déu, la infància del Messies o la mort i resurrecció de Crist. En la darrera part de l'exposició on es pot contemplar el tríptic del

pintor flamenc Vrancke van der Sotck, fet l'any 1494 per a l'Ajuntament de València. Les taules estaven escampades en diferents institucions i s'han aconseguit aplegar excepcionalment per a aquesta mostra.

Totes aquestes obres, que abasten un ampli període de temps —del segle X al XX—, evoquen fets que

poden ajudar l'home d'avui, tant pel seu missatge com per la seva gran qualitat i bellesa, en conèixer una part de la seva història i de les seves referències culturals. *A la seva imatge. Art, cultura i religió* és una iniciativa de la Fundació Madrid Vivo, que ha creat a tal efecte un grup presidit per l'empresari Juan Miguel Villar Mir. Està patrocinada per la Conferència Episcopal Espanyola i l'arxidiòcesi de Madrid.

«En la secció "Ets pols i a la pols tornaràs" entrem en l'enfrontament de l'home amb la seva vida diària, on es debat entre el *carpe diem* horacià i el món de la moral cristiana. Virtuts i obres de misericòrdia miren de servir-lo de guia en el camí de la vida. En la mateixa línia se situen els quadres de vanitats o *vanitas*, d'entre els quals sens dubte destaquen les visions enlluernadores representades per Juan de Valdés Leal en el seu *In ictu oculi*, o la seva deutora contemporània, la *Processó de la mort*, de José Gutiérrez Solana», explica Isidro G. Bango, comissari de la mostra, catedràtic de la Universitat Autònoma de Madrid.

Per tenir una visió complementària d'allò exposat s'ha recorregut a mitjans audiovisuals que permeten, en alguns casos, establir un diàleg interactiu individualitzat de l'espectador amb una obra d'art determinada. Així mateix, també es duen a terme tallers per a grups escolars i programes didàctics en els quals s'acompanya nens i adults en un joc d'exploració que requereix de les habilitats de tots els membres de la família.

Col·lecció BBVA de Madrid

«Jesús a casa de Marta i Maria», de Matthijs Musson.

 Ràdio Estel

ELS DIUMENGES, A LES 20.00, després de la transmissió de la santa missa des de la catedral de Barcelona, La cantata del diumenge. Un recorregut per les millors composicions religioses de J. S. Bach, realitzat per Josep Miquel Serra.

- 107,5 Andorra
- 105,0 La Seu d'Urgell
- 98,4 Osona
- 91,5 Lleida
- 96,8 El Garraf
- 90,1 Tortosa

- 104,4 La Cerdanya
- 103,4 Girona
- 93,7 Catalunya Central
- 106,6 Barcelona
- 100,6 Tarragona

Actualitats científiques

S'ha iniciat la sisena gran extinció d'espècies al nostre planeta?

Un article publicat a la revista *Science*, titulat «Fauna en desaparició», m'ha fet reflexionar i crec que el que s'hi diu també us interessarà conèixer-ho a vosaltres, lectors habituals d'aquesta pàgina. Es tracta dels resultats obtinguts en l'estudi liderat per la UCL (University College de Londres) sota la direcció de Ben Collen, expert en biociències. El treball que es féu es va centrar sobretot en la desaparició dels invertebrats, principalment insectes, perquè fins ara han estat els menys estudiats, però sense deixar de banda els vertebrats dels quals s'ha constatat que en els últims cinc segles n'han desaparegut 322 espècies, a més de reduir-se la població de moltes altres en un 25%.

Ara bé, la cosa dels invertebrats ha causat sorpresa als mateixos investigadors ja que el 67% de les espècies que s'han pogut monitorar presenten un descens poblacional d'un 45% de mitjana en els últims 35 anys. Dels insectes més comuns —papallones, escarabats, abelles i vespes— només al Regne Unit els científics constataren ja un descens d'entre el 30 i el 60% en els últims 40 anys. No és estrany que Ben Collen ens digui: «Ens vam quedar impactats en descobrir en els invertebrats pèrdues similars a les dels animals més grans, ja que anteriorment es pensava que els invertebrats eren més resistents. Encara que no sabem completament quin serà l'impacte a llarg termini de

la disminució en nombre, sí que sabem que en l'actualitat ens trobem en la posició potencialment perillosa de perdre una part integral dels ecosistemes sense saber quin paper tenen».

Potser pensareu que a la humanitat això l'afecta poc. No us ho cregueu. S'ha de recordar que en el 75% de tots els cultius alimentaris es requereix la pol·linització dels insectes; sense ells, sobretot abelles, no es fecundarien les

flors i els cultius es perdrien.

Si a tot això hi afegim la plaga de la desforestació que s'ha estès a tants països, no és estrany que els autors de l'article acabin dient: «Els humans han desencadenat una onada d'extinció, amenaça i declivi de les poblacions animals que pot ser comparable tant en velocitat com en magnitud amb les cinc extincions massives prèvies de la història de la Terra». Com sabeu l'últi-

ma gran extinció massiva d'espècies viues a la història geològica va ser fa uns 65 milions d'anys (impacte d'un gran meteorit) que assenyalà la fi de l'era Terciària, amb l'extinció d'un 75% de les espècies. Ara l'home estaria fent un treball semblant al d'aquest gran impacte caigut del cel. No siguem pessimistes, però tinguem en compte que les dades reals ens manifesten la situació en què estem.

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Gent de casa

Isabel de Villena, pionera de la literatura catalana

Contemporània de Joanot Martorell o Joan Roís de Corella, em sembla que deu ser la primera dona coneguda de la literatura catalana. Isabel de Villena va néixer, possiblement a València, l'any 1430, filla bastarda d'Enric de Villena, un noble de la casa dels Trastàmara, que governaven a Castella i a Catalunya. Fou batejada com a Elionor Manuela. Des de la seva naixença, vivia a la cort de Maria de Castella, reina consort de la Corona d'Aragó, el marit de la qual era Alfons el Magnànim.

Isabel —el seu nom de religió— de Villena va entrar el 1445 a les clarisses del convent de la Trinitat de València, que havia fundat la mateixa reina Maria de Castella. Cap al 1460 fou escollida abadessa del convent. Dona refinada, criada entre guerrers i trobadors, va escriure diverses obres, però a nosaltres només ens ha arribat *Vita Christi*. Tot i que l'objectiu havia de ser una vida de Crist per tal d'il·lustrar a les monges del seu convent sobre la figura del Salvador, recrea la vida de la Mare de Déu. De fet, el volum s'inicia en el moment del naixement de Maria i acaba en

Sor Isabel de Villena. Gravats calcogràfic obra del gravador Pedro Pascual Moles (València, 1741 - Barcelona, 1797).

el moment de la Dormició, l'Assumpció de Maria al cel. Per això, molts hi han volgut veure uns orígens del feminisme.

Isabel de Villena no fa res més que aportar una òptica femenina al Nou Testament, i combatre d'alguna manera la literatura misògina. Fins i tot fa que Jesucrist condemni aquesta conducta a l'obra que havia estat escrita fins aquell moment. N'hi ha que diuen que és més «femenina» que no pas «feminista».

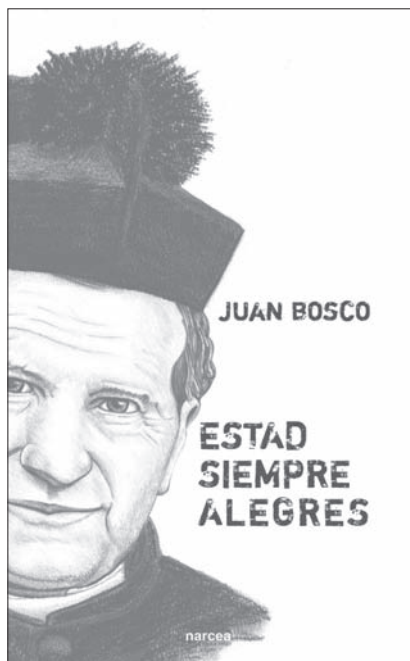
Aquesta única obra d'Isabel de Villena que coneixem és la que un cop morta va fer imprimir a València la seva successora en l'abadiat l'any 1497. Dins del convent l'abadessa Isabel de Villena devia tenir perfecte coneixement de tot el que passava al món literari exterior, no en va el mateix metge de la reina Maria, Jaume Roig, que va ser l'autor del llibre *Espill*, era també el metge del convent de la Trinitat.

Isabel de Villena va morir durant l'epidèmia de pesta a València de l'any 1490.

Joan Pallarès-
Personat
Historiador
jpallarespersonat@gmail.com

JUAN BOSCO
Estad siempre alegres
Narcea Ediciones, 2015, 64 pàg.

En el bicentenari del naixement de Don Bosco, aquest llibre ofereix les claus de la seva vida, la seva resposta a la crida de Déu a servir, transformant el món, construint persones, responen a les necessitats dels joves vulnerables amb creativitat. El salesià Miguel Ángel García Morcuende ha escollit frases de Don Bosco perquè els lectors puguin acostar-se a la seva espiritualitat.

PABLO CERVERA
Rezar el rosario con santa Teresa de Jesús
Editorial San Pablo, 2015, 54 pàg.

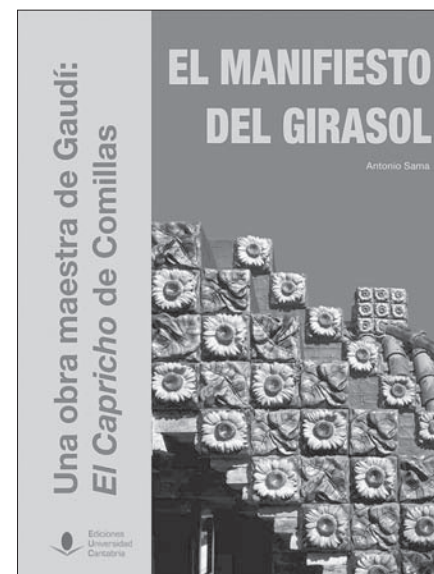
Aquest llibre ofereix un rosari únic, ja que proposa la meditació dels principals misteris de la vida de Jesús i de Maria acompanyats per les paraules de santa Teresa de Jesús. Els textos seleccionats, extrets de la ingent obra de la santa d'Àvila, no es limiten a comentar els misteris, sinó que proposen les actituds de la Mare de Déu i del seu Fill com a exemple de comportament sublim.

RODOLF PUIGDOLLERS
La Sagrada Família de Barcelona. Quan les pedres criden
Centre de Pastoral Litúrgica, 2014, 156 pàg.

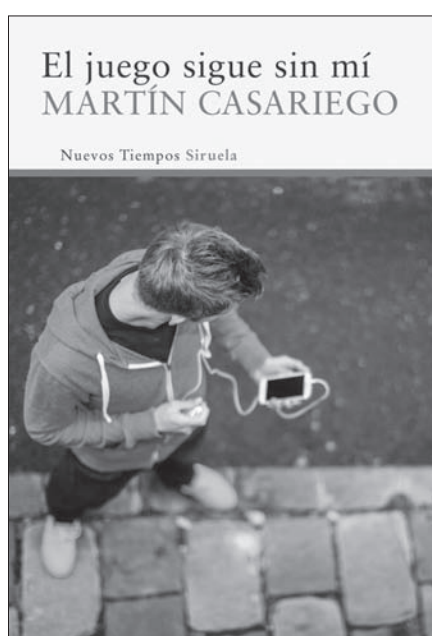
«Visitar la basílica de la Sagrada Família és sempre una peregrinació, una peregrinació de canvi interior, una peregrinació d'encontre amb Aquell que és la Bellesa infinita.» Així descriu el teòleg i escolapi Rodolf Puigdollers l'impacte que aquesta extraordinària construcció d'Antoni Gaudí provoca en el creient que vol aproximar-s'hi amb un esperit obert.

ANTONIO SAMA
El manifiesto del girasol
Ediciones Universidad Cantabria, 2014, 172 pàg.

Antonio Sama, historiador de l'art i docent és l'autor d'aquest rigorós treball de recerca sobre una de les obres de Gaudí menys estudiades i conegudes: El Capricho de Comillas. Aixecada entre 1883 i 1885, aquesta casa, encarregada per l'advocat cantàbric Máximo Díaz de Quijano, té la importància de ser el primer edifici construït segons el disseny del genial arquitecte català.

MARTÍN CASARIEGO
El juego sigue sin mí
Ediciones Siruela, 2015, 214 pàg.

Ismael recorda l'època en què, quan tenia 13 anys, els seus pares van contractar el Rai, un jove cinc anys més gran que ell, perquè li fes classes particulars. Després d'una primera sessió poc productiva, van establir un pacte: l'alumne estudiaria pel seu compte i el professor li parlaria de llibres, pel·lícules, música... Es tracta d'una novel·la sobre el pas de l'adolescència a la maduresa.

ESTEVE PAGÈS
El futur esperant
Editorial Círculo Rojo, 2014, 534 pàg.

Desi i Martí decideixen iniciar un viatge per Llatinoamèrica. Serà una aventura que els durà a conèixer realitats diferents i formes de vida alternatives, molt allunyades de les que coneixien. Ahora, serà un itinerari a la recerca de nous valors i de preguntes sense resposta, un viatge interior que renovarà el seu present rescatant del passat un fet llargament postergat.

JESÚS SÁNCHEZ ADALID
Y de repente, Teresa
Ediciones B, 2014, 570 pàg.

Durant el regnat de Felip II, una dona es va afanyar per unir el present i l'etern, separar la veritat de l'aparença i viure una fe autèntica i una espiritualitat pura: Teresa de Jesús. Malgrat la seva fina intuïció, la seva magistral escriptura i la seva virtut provada, va ser assetjada pels inquisidors, cosa que es va ocultar en els segles següents i que avui, finalment, es treu a la llum.

JORDI LLAVINA
La vinya i el vi a Catalunya
Angle Editorial, 2014, 190 pàg.

Aquest volum ofereix un complet panorama de tot l'univers humà, social, econòmic i cultural creat al voltant del conreu de la vinya, el procés del raïm i l'elaboració i comercialització de vins i caves per tot Catalunya. El llibre presenta una selecció fotogràfica extraordinària, resultat d'una àmplia recerca en arxius particulars i públics.

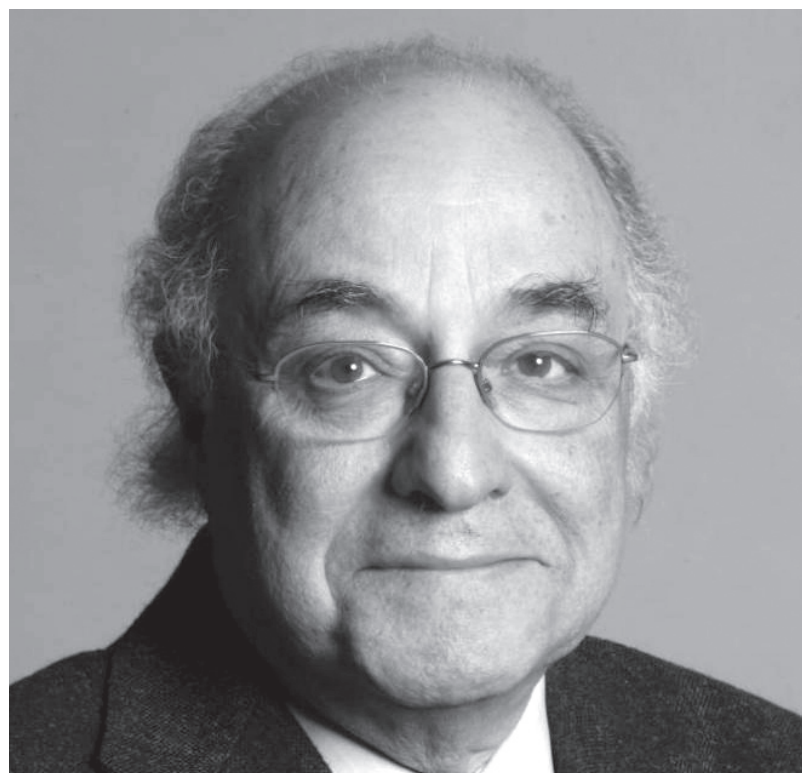
Crítica literària

En record de Carles Miralles

Descriure Carles Miralles (Barcelona, 1944) amb un sol adjectiu és una tasca molt difícil. Humanista polifacètic, Miralles no era només un hel·lenista, sinó que també va ser un poeta, un filòleg, un humanista, un crític literari, i un professor excel·lent. Fa tot just uns dies la Parca va decidir que era hora d'endur-se'l. Tenia setanta anys, i a l'estiu havia patit un ictus del qual encara no s'havia recuperat.

Tanmateix, si haguéssim de començar a parlar de Miralles per algun costat, crec que seria bo de recordar-lo, en primer lloc, com l'hel·lenista i home de literatura que va ser. Després de llicenciar-se en Filologia Clàssica, va exercir com a professor —i com a catedràtic de grec— a la Universitat de Barcelona, de la qual també fou rector entre 1981 i 1986. Va ser membre de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i membre numerari d'aquesta mateixa casa. Miralles, però, no només va destacar pel seu profund coneixement de la poesia grega clàssica i arcaica, especialment de l'èpica i de la tragèdia, però també de les diverses modalitats de la lírica, sinó també per l'afany que va mostrar en l'estudi d'alguns dels poetes catalans cabdals del segle XX sobre els quals va escriure alguns treballs i lectures sobre la seva obra: Carles Riba, J. V. Foix i Salvador Espriu.

Miralles, doncs, va escriure diversos tractats i estudis literaris sobre poesia grega, així

com d'autors catalans —clàssics moderns, en paraules de Laura Borràs. En la seva vessant més personal, es va dedicar a conrear la poesia. Amb *La terra humida* (1965), la seva *opera prima*, va guanyar el Premi Amadeu Oller, i amb *La mà de l'arquer* (1992), el Premi Nacional de Poesia. També va escriure altres poemaris com *La ciutat dels plàtans* (1995) o, més recentment, *No me n'he anat* (2008).

Les inquietuds intel·lectuals d'aquest humanista van ser, doncs, diverses, com ho és també l'obra que ens ha llegat. Així és com el recorden alguns companys i deixebles a l'obra *Som per mirar* (Edicions UB, 2014), on el recorden com una persona que va convertir «en objecte de la seva feina els gustos més personals: filòleg, no és fet per renunciar a un estudi, a un comentari, a una reflexió sobre alguna cosa que li agradi, pel motiu que sigui, però sempre amb un fonament cert i segur». Carles Miralles, doncs, «s'ha mogut amb naturalitat i enteniment per èpoques diverses, des de les més antigues a les més properes, ha recorregut llengües i cultures diferents, i ha estudiat i conreat gèneres de tot tipus, tant en vers com en prosa» (pàg. 9). I així és com els companys, amics, familiars i alumnes que han tingut la sort de conèixer-lo el recorden: com un home afable i proper, que va destacar pel seu saber. No, *no se n'ha anat*, perquè el seu mestratge sempre ens acompanyarà.

Griselda Oliver i Alabau

Llicenciada en Filologia Clàssica

Crítica cinematogràfica

Déu, Jahvè, Al·là

DIOS MÍO, PERO ¿QUÉ TE HEMOS HECHO?

DIRECTOR:

Philippe de Chauveron.

INTÈPRETS: Christian Clavier, Chantal Lauby, Ary Abittan, Medi Sadoun, Frédérique Bel.

MÚSICA: Marc Chouarain.

GÈNERE: comèdia.

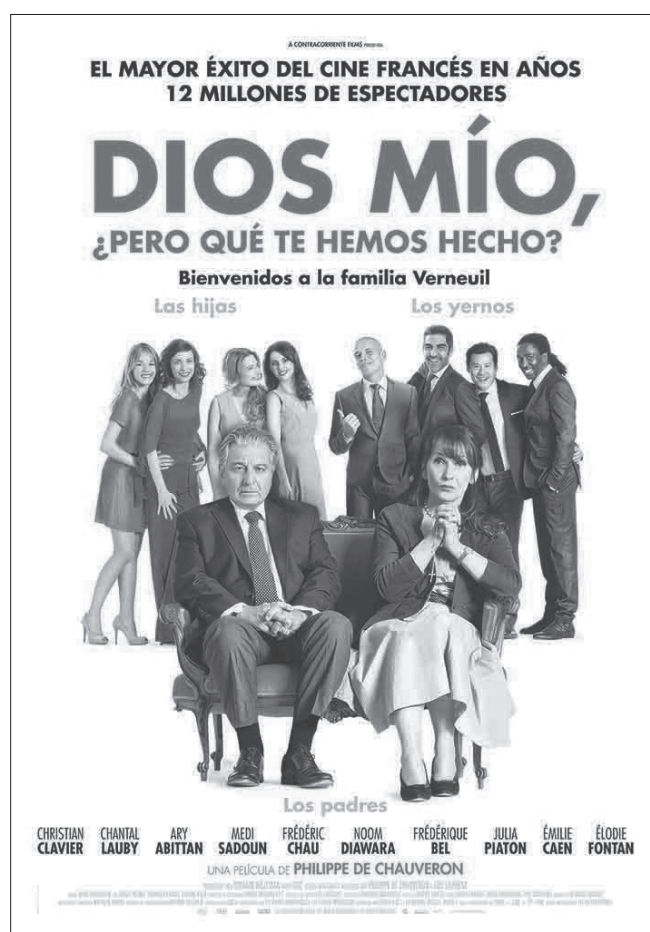
97 minuts.

França, 2014.

Ha estat la comèdia de l'any a França. Tothom en parlava i es va convertir en un èxit de taquilla. És a les nostres pantalles des del desembre i continua gaudint d'una acollida important. Què té aquesta comèdia francesa que agrada gairebé a tothom?

Claude i Marie Verneuil són un matrimoni molt tradicional, catòlic, amb pràctica religiosa habitual i pares de quatre filles, a les quals han intentat educar en les seves conviccions morals i religioses. Però les coses no els han sortit com ells pensaven i han hagut d'assumir, una darrere l'altra, contrarietats diferents que no s'imaginaven. La primera filla s'ha casat amb un musulmà, la segona amb un jueu i la tercera amb un xinès.

Quan, després de diverses topades,

la família peculiar aconsegueix reunir-se en un Nadal entranyable i sense complicacions, la filla petita anuncia que es casarà amb un catòlic. L'alegria dels Verneuil és extraordinària.

El que encara no saben és que el promès de la filla petita és de Costa d'Ivori. Als pocs dies la família africana ve a França per conèixer els nous sogres. L'enrenou ja està servit.

La pel·lícula va arribar a les nostres pantalles en un moment crucial: la intransigència religiosa ha provocat situacions gravíssimes i violentes que sembla que donen la raó als que creuen impossible la convivència de persones amb races i credos diferents.

Pel film, interpretat molt correctament i amb un guió àgil i entretingut, van desfilant els tòpics de caràcter xenòfob i exclusivista amb els quals habitualment es ridiculitza els que

considerem diferents. Així, no falten ironies sobre les celebracions religioses o sobre les prescripcions culinàries que té cada grup religiós. Acudits sobre fronteres, sobre tòpics (treballar

com un negre o com un xinès, masclista com un musulmà, avar com un jueu...), ironies sobre costums o vestimentes, apareixen al llarg del metratge ajustat. Però tot això, que sovint provoca enfrontaments socials, està tractat amb una gran delicadesa i la ironia (que no el sarcasme) que posa al descobert l'absurditat de qualsevol fanatisme a la vegada que ens descobreix que al nostre interior tenim el risc d'alimentar inconscientment actituds intransigents.

El que és interessant del film és que un tema tan espinós està tractat des del sentit de l'humor. Estem davant d'una comèdia francesa típica; no hi falten fins i tot, diferents al·lusions que homenatgen Louis de Funès. El públic riu (que ja és d'agrair), reflexiona sobre els seus propis tòpics i aprèn una lliçó extraordinària: les religions estan cridades a conviure, a entendre's i a col·laborar en el bé comú. No estranya que al film hi hagi celebracions religioses en les quals participa tota la família, independentment del credo de cadascú.

Senzilla i pràctica *Dios mío, pero ¿qué te hemos hecho?* és una crítica brillant de la intransigència, una lliçó optimista i divertida de tolerància, mestissatge i cooperació. A més, tot traspua bon rotllo. Una pel·lícula sobre la família per gaudir-ne tota la família. No es podia demanar res més.

Josan Montull

Salesià

josan.montull@salesians.cat

- **MUSEU EPISCOPAL DE VIC.**— Els **dissabtes i diumenges**, a les 12.00, recorregut medieval. Pl. Bisbe Oliba, 3 – Vic.

Des del carrer

MARÍA DEL CARMEN DE LA FUENTE, COORDINADORA DE LES ENTITATS SOCIALS JESUÏTES A CATALUNYA

«Moltes famílies viuen amb l'angoixa de la supervivència»

Carme Munté

Gairebé 13.000 persones són ateses cada any per les diferents fundacions socials dels jesuïtes a Catalunya: Migra Studium, Carles Blanch, Salut Alta, La Vinya, Arrels/Sant Ignasi i Arrels. María del Carmen de la Fuente, coordinadora d'aquestes entitats, ens parla d'aquesta dimensió social arrelada al territori. Així mateix, el Sector Social de la província jesuïta d'Espanya acaba de presentar una nova pàgina web per donar a conèixer la tasca social: www.socialjesuitas.es

Quines prioritats té la dimensió social dels jesuïtes a Catalunya?

El sector social treballa de forma prioritària en tres àmbits: menors i joves en situació de risc, cooperació internacional i migracions. També es realitzen altres accions relacionades amb l'atenció a persones en situació d'exclusió: sense sostre, pastoral penitenciària, entre d'altres. Les entitats que ens coordinem a Catalunya ho fem amb l'objectiu de compartir missió, tasca i recursos. Un exemple d'aquesta coordinació és l'oferta formativa adreçada a professionals i voluntariat que organitzem anualment.

Quina és la relació que s'estableix amb Cristianisme i Justícia?

Tot i que els centres fe i cultura s'insereixen en el sector pastoral, a la pràctica Cristianisme i Justícia té una vinculació molt forta amb el sector social. És l'oportunitat que tenim les nostres entitats, que fem accions petites en llocs molt concrets, de poder tenir una veu profètica i que el que fem tingui un ressò. Cristianisme i Justícia és clau per a les nostres entitats.

Un exemple concret d'aquestes entitats és la Fundació la Vinya,

de la qual vostè és directora.

Sí, la Fundació la Vinya va néixer de tres parròquies de l'Hospitalet de Llobregat que es van unir l'any 1998 per gestionar conjuntament l'acció social. Cada any atensem uns 270 infants dels barris de Bellvitge i Gornal. Com moltes entitats que treballen amb menors tenim clar que aquesta tasca, tot i que la centrem en l'infant, no pot deslligar-se del conjunt de la família. És difícil entendre què li passa a l'infant sense una mirada més àmplia. Moltes famílies de Catalunya pateixen i viuen amb l'angoixa de la supervivència. Necessiten veure una sortida a la seva

situació però no la troben.

Quina és la principal diferència respecte d'abans de la crisi?

Com a exemple podem explicar l'experiència amb les famílies i persones que atensem al servei de lliurament d'aliments. En molts casos, aquestes persones necessitaven ajuda durant un període de temps concret. Un cop milloraven la situació, podien tirar endavant. El que ens trobem ara és que quan entren en aquesta roda és més difícil sortir-ne. Una persona, quan ha caigut, cada cop és més difícil que s'aixequi, malgrat que l'economia es recuperi.

Pensant-ho millor

Francesc Riu,
salesià
President de la
Fundació Rinaldi

Persona i religió

Les darreres setmanes s'ha plantejat la qüestió de la presència de la religió en la societat i la possible relació entre les creences religioses i la violència. Se n'ha parlat perquè sembla que uns atacs terroristes han estat vinculats a una forma determinada d'entendre la religió. El papa Francesc s'hi ha pronunciat clarament. Ha dit que no és lícit fer burla i ofendre una persona perquè professa una determinada religió, i també ha dit que ningú no pot recórrer a cap forma de violència en nom d'una pretesa religió.

La pregunta que sorgeix espontània és aquesta: per què hi ha persones que recorren a l'insult i a la caricatura ofensiva per tal de desprestigiar tota forma de vivència religiosa?

La llibertat d'expressió és un dret fonamental, i ningú no l'ha d'esgrimir com a argument per engegar iniciatives que poden originar problemes de convivència entre persones i entre cultures. El necessari diàleg entre uns i altres es fonamenta necessàriament en el respecte a les diverses maneres de pensar i a l'exercici de la llibertat religiosa, que constitueix un altre dret fonamental.

Però és un fet ben lamentable que hi hagi un sector social que sembla tenir dificultats per acceptar la presència de la religió en la societat. Per què? Heus aquí uns pensaments extrets d'un document recent de la Santa Seu.

«L'avenç del procés de secularització en la societat occidental, caracteritzada cada cop més pel multiculturalisme, podria produir una forta marginació de l'experiència religiosa, admetent-la com a lícita només dins de l'esfera privada. Més en general, hom assisteix avui a un tàcit rebuig de la qüestió antropològica, o sigui, de la qüestió relativa a la plena dignitat i al destí de l'ésser humà. S'obre pas així la pretensió d'arrencar totalment de la cultura qualsevol expressió religiosa. Amb això, es perd la consciència del valor preciós de la dimensió religiosa de la persona amb vista a un fructífer diàleg intercultural. També s'observa la presència d'altres fenòmens que infravaloren la importància que l'experiència religiosa té per a la cultura.»

Una de les causes d'aquestes actituds pot ser precisament la manca de cultura religiosa en moltes persones, que dificulta la comprensió del sentit i el valor de la vivència personal de la religió.

Rauxa

El vincle primordial

La globalització permet que avui als nostres mercats tinguem en ple hivern fruita pròpia de l'estiu. Ja fa anys que podem menjar qualsevol mena de producte agrícola que ve de l'altra punta de món a qualsevol època de l'any, fins i tot quan no n'és la temporada. El pas de l'any, doncs, ja no ve marcat pels productes de la terra, i d'aquesta manera el ritme vital de l'home contemporani queda diluït en un temps informe.

Contra aquest comerç atemporal i ageogràfic s'esgrimeixen raons de tipus econòmic i ecològic per tornar al consum de la fruita de temporada i dels productes de

proximitat. Però més enllà d'aquests arguments, que són vàlids, els veritables motius per menjar el que toca a cada estació de l'any són d'una naturalesa molt més profunda; en l'acte d'esperar tot un any per tornar a menjar aquella fruita concreta hi ha una humilitat, una actitud de renúncia davant d'allò que desitgem, encara que sigui legítim i bo. És una manera d'aprendre que no és possible voler-ho tot ara i aquí. Quan l'home cull i menja els fruits que li ofereix la terra a cada moment, batega al ritme de la creació i reforça aquest vincle primordial, origen i sentit darrer de la seva vida.

Eduard
Brufau

